

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelci: Ljubljana, Solno-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti. Ček. zavodi: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha čelo
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina mesa mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2382).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglaš po
tarifu.

Diktatorske skomine dr. Enderja

Bivši avstrijski kancelar je zahteval sestavo izvenparlamentarne vlade s širokimi pooblastili, ki bi izločila vpliv parlamenta na vodstvo državnih poslov

Dunaj, 18. junija. M. V razvoju vladne krize so nastopili zelo značilni dogodki. Po večerajšnjih celodnevih konzultacijah parlamentarne je predsednik republike pozno ponoči ponudil dosedanjemu zveznemu kancelarju dr. Enderju mandat za sestavo vlade. Dr. Ender je to ponudbo najprej odklonil, po dolgem prigovarjanju pa je v načelu mandat sprejel, toda pod takimi pogoji, ki pomenijo za politično življenje v Avstriji popoln preobrat in v gotovi meri naravnost ukinitve parlamentarne in uvedbo diktature.

Dr. Ender namreč zahteva, da mora dobiti bodoča vlada vsaj za gotovo dobo popolno neodvisnost od parlamenta in vsem svobodno roko, da bi mogla izvesti sanacijski program, kakor si ga želi. Razen tega zahteva, da pridejo v bodočo vlado po njegovu izboru tudi ljudje, ki niso člani parlamenta. Sestaviti hoče nekako vlado osebnosti, ki pa bi imela prav za prav značaj homogene vlade krščanskih socialcev s to izjemno, da bi prišlo na črtilo dr. Seiplovo desničarsko, habsburško monarhistično orijentirano krilo krščansko-socialne stranke. Svojo zahtevo utemeljuje dr. Ender, da je treba sedanjo vladno krizo, izzvano po izrednih okoliščinah, rešiti tudi z izrednimi ukrepi. Resno situacijo, težina krize in dejstvo, da so se dosedanje metode izkazale za neustojne, po njegovem mnenju nujno zahtevajo, da se temu napravi konec in ustvari popolnoma nov položaj. Bodoča vlada mora imeti tako široka pooblastila, da bo lahko neovirano zagotovila ravnotežje državnega proračuna in izvedla dokončno sanacijo Kreditanstalta. Ker nobena strankarska vlada ne bi mogla dobiti v parlamentu za tako akcijo potrebne zaslombe, se naj zato vpliv parlamenta popolnoma izloči. Dr. Ender bi kvečjemu pristal na to, da se dodeli vladi poseben parlamentarni odbor s primernimi pooblastili. Končno zahteva dr. Ender jamstvo, da politične stranke ne bodo ovirale neparlamentarnem vstopu v vlado.

Vest o teh pogojih dr. Enderja je izzvala v političnih krogih veliko presenečenje in hud odpor. Njegove zahteve zagovarjajo edino krščanski socialci, v kolikor se prištevajo za pristaše dr. Seipla, dočim se levo krilo te stranke tako ukinitvi parlamentarne prav tako odločno upira. Seiplov organ »Reichspost« zagovarja dr. Enderjeve zahteve, naglašajoč, da je narod sit brezplodnih deklaracij, s katerimi sedanji parlament trati čas. Avstrijski parlament mo-

ra sedaj pokazati, ali resno pojmuje svoje dolžnosti. Izredni čas zahteva izrednih ukrepov. List opozarja končno na razmere v Nemčiji, kjer je ustava sama omogoča izločitev parlamenta v važnih in nujnih zadevah, kar se je izkazalo za zelo koristno, zlasti zadnje dni, ko je vlada z zasilnimi odredbami rešila Nemčijo pred katastrofo. Na uvedbo sličnih določb v Avstriji za enkrat ni misliti, ker je že v naprej jasno, da bi vlada za tako izjemno ustavo ne mogla dobiti potrebne dvotretinske večine v parlamentu.

Organ socialno-demokratske stranke »Arbeiter-Zeitung« odločno odklanja Enderjeve pogoje in vidi v njih napad na demokracijo in parlamentarizem. List napoveduje najoostrejšo borbo proti taki nakani.

Dunaj, 18. junija. S. Dr. Enderjevi pizkus, da bi sestavil meščansko koalicijsko vlado, ki bi imela dalekosežna pooblastila in bi mogla vladati brez parlamenta, so se izjavili. Socialno-demokratski voditelji so izjavili, da ne morejo pristati na izločitev parlamenta. Dr. Ender je glede na to končnovaljno odklonil mandat za sestavo nove vlade.

Zvezni predsednik Miklas bo sedaj sprejel nadaljnje vodilne politike, da bi mogel pospešiti razvoj političnih dogodkov. Tudi poziv dr. Gürtlerja iz Gradca na Dunaj je izšel na pobudo zveznega predsednika. Dr. Gürtler bi prišel vendarle v pošto samo za mesto finančnega ministra.

Krščansko-socialni klub vztraja kljub temu, da je dr. Enderjeva miselja zaključena brez uspeha, še vedno na osebni dr. Enderja v prepričanju, da se tudi drugemu kancelarju ne bo posrečilo pridobiti socialnih demokratov za režim, ki bi mogel brez parlamenta vsaj prehodno voditi posle.

Pariz, 18. junija. d. »Tempe« spravlja avstrijsko vladno krizo v zvezo s položajem, ki je nastal po podpisu nemško-avstrijskega carinskega dogovora. Nova avstrijska vlada bo imela nalogo izvajati strogo politiko štedenja in svrhu sanacije gospodarskih razmer. Avstrija mora vzpostaviti zopet zaupanje v odkritosrčnost svoje neodvisne politike, ki je bilo močno omanjano s carinskim dogovorom z Nemčijo.

V listu »Liberte« izražajo Bainville mnenje, da pomoč Avstriji ni drugače mogoča kakor z obnovo sistema iz l. 1922, z neprestano kontrolo finančnega razvoja Avstrije. »Journal des Debats« izjavlja kot nesmiselno, če bi hotela Francija podprati Avstrijo, ki bi se kasneje priključila k Nemčiji.

Anglija rešila Avstrijo finančnega poloma

Ogromen predujem Angleške banke avstrijski vladi za sanacijo Kreditanstalta

London, 18. junija. AA. Angleška banka je dala avstrijski Narodni banki 150 milijonov šilingov predujma za čas, ko bodo vršila pogajanja za mednarodno posojilo Avstriji, ki je potrebno za sanacijo dunajskega Kreditanstalta, ki je zašel pred kratkim, kakor znano, v velike finančne težave, kar je imelo za posledico odpoved inozemskih kreditov. Vsa, ki jo je Angleška banka dala avstrijski vladi na razpolago potom reparacijske banke v Baslu, presega znesek, ki ga je obljubila avstrijska vlada Kreditanstaltu. Avstrijska vlada je objavila komuniké, ki pravi, da je Anglija s svojim posojilom pokazala, da zaupa njemu Narodni banki in avstrijski vladi. Komuniké končno pravi, da bodo zakladnice avstrijske vlade v kratkem plašane.

Mednarodno posojilo Avstriji bo razpisano v Londonu, New Yorku, Parizu in v Berlinu. Predujem Angleške banke bo v primeru potrebe podalšan in plačan iz do-

hodkov posojila. Akcija Angleške banke je naglo popravila finančni položaj v Avstriji, ki je postal že zelo resen. Avstrijska javnost je spontano izrazila svojo hvaležnost. Tudi komentari listov sosednjih držav, kjer so bili zaradi razvoja v Avstriji v velikih skrbih, pravijo, da je prišla Anglija v najkritičnejšem trenutku na pomoč.

»Times« piše, da bo akcija Angleške banke stabilizirala avstrijske finance, in meni, da so zadnji dogodki pokazali, da je v osrednji in v vzhodni Evropi potrebna drastična reorganizacija gospodarskih razmer.

»Morningpost« pravi, da je Anglija s običajno naglico pomagala Avstriji iz težavne finančne položaja. Po vojni se ni zgodilo pravi, da je Anglija priskočila inozemski državi na pomoč. List končuje z upanjem, da bo tudi Avstrija pri najetju posojila ravnala tako naglo, kar bo imelo tudi na sosedne države ugoden vpliv.

Notranje-politične spremembe v Grčiji

Snovanje novih strank — Pokret za ustanovitev agresivne kmečke stranke — Socialistična opozicija

Atene, 18. junija. AA. V zadnjem času zopet mnogo govore o ustanovitvi novih strank. Pri tej priliki bi se vrnil v politično življenje Grčije tudi on politiki, ki so za enkrat v ozadju. Pravilo na primer, da bo bivši grški politiki Metaxas ustanovil lastno stranko, Metaxas sam pa je izjavil, da bo nastopil samostojno šele pri prihodnjih volitvah in da bo tedaj ustanovil lastno stranko s tistimi prijatelji, ki bodo obenem volilni kandidati. Ta skupina bi sodelovala z monarhistično stranko Kaldarisa.

Mnogo večjo važnost pripisujejo politični krogi ustanovitvi nove kmetijske stranke pod vodstvom Papanastasijsa. V to stranko nameravajo stopiti tudi nekateri člani sedanje Venizelove stranke, kot voditelja pa se imenujeta senatorja Milona in Karapanos. Sploh se opaža v Grčiji močan pokret kmetijskih množic. V zadnjem času je bilo več kmečkih shodov. Najvažnejši sta bili zborovanje v Seresu, ki ima bogato okolico z jezerom, in pa v Tebah. Shod v Seresu sta vodila Milona in Papanastasijs. Še odločnejše je bilo zborovanje v Tebah, kjer so kmetje protestirali proti delu vlade, ki ne štiti kmetovalcev tako kakor zaslužijo. Zato se zahtevali, naj bi v parlamentu bilo več kmetijskih poslancev in naj bi sploh kmetovalci prevzeli vodstvo državnih poslov. Listi označujejo skupščin-

no v Tebah kot prvorazreden političen dogodek.

Naposled so se oglašili socialistični delavci. Glasilo te skupine »Eleftheros Antropos« pravi, da nova stranka ne bo ne buržajska in ne boljševiška in da bo odklanjala stike tako z meščanskimi kakor z boljševiški elementi. Voditelji te skupine se bodo pogajali z oficelno socialistično stranko o sodelovanju in o skupni organizaciji.

Poučeni krogi trdijo, da tiči v ozadju teh novih političnih pokretov sam Pangalos.

Angleška banka in gospodarska kriza

London, 18. junija. Prihodnje dni bo objavljeno poročilo guvernerja Angleške banke Zatrjujejo, da bo izzvalo to poročilo pravo senzacijo. V gospodarskih krogih poudarjajo da bi lahko banka v mnogo večji meri sodelovala pri omiljenju gospodarske krize, če bi izpremenila svojo dosedanje okosteno kreditno in zlatno politiko ter prekinila z nevdzdržnim načinom štedenja. Predlog, ki se tiče znižanja plač in mezd, smatrajo v gospodarskih krogih za brezpredmeten, ker na tak ukrep v sedanji dobi ni niti misliti.

JUNAŠKI KRALJ V JUNAŠKI LIKI

Nj. Vel. kralj je včeraj obiskal kršno Liko in se povsod razgovarjal s preprostimi, a srčno plemenitim prebivalstvom, ki je z navdušenjem pozdravljalo našega narodnega vladarja

Zagreb, 18. junija. d. Nj. Vel. kralj je prispel ponoči v dvornem vlakcu v Ble-

da in je v spremstvu predsednika vlade Petra Živkovića, prosvetnega ministra Božidaria Maksimovića, ministra dvora Boška Jeftića, bana savske banovine dr. Perovića in ostale suite danes obiskal kršno Liko. Z nepopisno prisrčnostjo in navdušenjem je narod teh siromašnih krajev pozdravil svojega vladarja. V vsakem selu se je zbralo veliko število dobrovoljcev svetovne vojne, ki so šli prostovoljno v vrste jugoslovanske vojske, pripravljene, da žrtvujejo življenje za veliko Jugoslavijo in dinastijo Karadjordjevičev. Siromaki, toda brezmejno vdani svojemu kralju, so stopili zdaj pred njega ter stisek njegove roke sprejeli za nagrado svojega junaštva in svoje vdanosti. Ko se je kralj razgovarjal v vseh vaseh z dobrovoljci, je predsednik Živković s svoje strani izpolnjeval informacije, ki jih je dajalo ljudstvo vladarju.

Kraljev obisk je bil velik praznik za vso pokrajino, saj so potekla stoletja, da je ni obiskal noben vladar. Habsburški mogotci pač niso imeli srca za to plemenito, a siromašno in priprosto ljudstvo in ni nikomur prišlo na misel, da bi stopil med tje. A tudi, ako bi kdo prišel, bi kot tujec nikdar niti od daleč ne bil sprejet tako, kakor so junaški Ličani danes sprejeli narodnega vladarja, potomca velikega Karadjordja.

Gospić, 18. junija. M. Ves Gospić z bližnje in daljine okolice se je že več dni pripravil na to, da pozdravi svojega narodnega kralja, ko je danes prvič prispel v te kraje. Vse hiše so bile okrašene z zastavami in s cvetjem. Slavoloki so stali drug poleg drugega. V Gospiću so se zbrali prebi-

valci iz vseh krajev od Perušica do K-

sinja. Ob 8. zjutraj je privozil dvorni vlak na postajo. Na peronu je Nj. Vel. kralja pozdravil ban savske banovine dr. Ivo Perović, s katerim je ostal kralj nekaj časa v prijaznem razgovoru. Mestni načelnik Josip Polaković je bil že dan prej izdal proglas o kraljevem obisku in pozval meščanstvo, naj pri tej priliki izkaže svojemu kralju vdanost. Podobno proglas je izdalo sokolsko društvo, ki zaključuje z besedami: »Sivi liški Sokol, poletni z novimi silami! Zdravo in dobrodošel, narodni kralji!»

Na vsem potu s kolodvoru v mesto je bil kralj predmet viharnih ovacij navdušenih meščanov. Moznarji so pokali, v vseh cerkvah so zvonili z vsemi zvonovi. Ogromna množica je neprestano aklamirala kralja. Pred poslopjem sreskega načelstva je pozdravil kralja načelnik občine Jose Polaković, nakar je neka deklica izročila kralju šop cvetja, učenec ljudske šole pa je deklamiral ljubko prigodno pesmico in izročil vladarju tri slovite liške čepice za vse tri kraljevičje.

Kralj je ostal v Gospiću pol ure. Ogledal si je znamenitosti mesta, potem pa odpotaval s svojim spremstvom v Medak, kjer se je zbralo 6 do 7 tisoč ljudi. Medak je dal med svetovno vojno največ dobrovoljcev, približno tisoč, ki so pohiteli v hrabre vrste tedanje srbske vojske in v jugoslovanske divizije. Po oficijelnem pozdravu je Nj. Vel. kralj pristopil k dobrovoljcem in se z njimi prijazno razgovarjal. Po skoro polurnem postanku je nadaljeval pot v Udbino. Tudi tam ga je pričakovala ogromna množica naroda, ki je sprejela svojega kralja z nepopisnim navdušenjem.

Z visoke planjave, ki se razprostira od Udbine proti jugu, je bilo že od daleč videti Visuč, malo pusto selo sredi hribov. Lep slavolok s preprostimi in prišrčnimi besedami: »Dobrodošel, mili kralji!« je bil postavljen ob vhodu v vas. Pred slavolokom je bila zbrana velika množica ljudstva

z dobrovoljci. S priprostim, a od srca prihajajočim navdušenjem so sprejeli in pozdravili kralja, ki se je po kratkem postanku odpeljal po strmih potih med golim kamenjem do gozda vrh Kuka, nato pa skozi gozdove v Dolenji Lapad. Tudi tu je bil glavni motiv vseh govorov in dobrodošlic Nj. Vel. kralju dejstvo, da še nikoli ni kak kralj obiskal te hkravje. Samo potomec pokojnega Karadjordja se briga za liško siromaštvo. Vladar se je dal časa razgovarjati s seljaki, se zanimal za življenjske razmere in gospodarske ter kulturne prilike, nato pa krenil dalje v Nebljuso, od tam pa v Zavalje, Lička Petrova sela, Korenico, Priboj in končno na Plitvička jezera.

Na vsej poti je prebivalstvo navdušeno in s solzami veselja v obeh pozdravljalo kralja. Prisrčnosti sprejema sploh ni mogoče popisati z besedami. Iz mnogih vasi so ure in ure daleč prihajale skupine ljudi pozdravljati svojega vladarja. Vse hiše so bile okrašene s cvetjem in zelenjem; povsod so bili postavljeni priprosti slavoloki, skoro v vsaki vasi je pozdravilo kralja sviranje tamburaškega zbora ali drugega orkestra. Kralj se je povsod razgovarjal s seljaki, posebno dolgo pa se je vselej pomudil pri četah dobrovoljcev iz svetovne vojne.

Plitvice, 18. junija. d. Pri slavoloku v Plitvicah je čakala množica prebivalstva iz vseh okoliških vasi, vmes pa so bili mnogi letoviški gostje, ki se mude na Plitvičkih jezerih. Načelnik mesta Miška Kosanović je pozdravil Nj. Vel. kralja z nagovorom, v katerem je naglasil, da je ponosen, ker je doživel ta presrečni dan, da more sredi take siromašne, a poštenega ljudstva pozdraviti ljubljene kralja, osvoboditelja in združitelja.

Nj. Vel. kralj se je prisrčno razgovarjal s zbranimi ljudmi, posebno z dobrovoljci, nato pa se je od njih poslovil in krenil s svojim spremstvom proti jezeru, kjer je bil v gozdu pri Labudovcu ob četrt na 8. polpoldne kralju in njegovemu spremstvu serviran obed.

Pruski princ govori na hitlerjevskem zboru

Sin bivšega cesarja pridiguje o božjem poslanstvu Hitlerja — Nemška nacionalistična kultura

Berlin, 18. junija. d. O svoji demagogiji, ki jo po ponesrečeni ofenzivi proti Brüningovi vladi razvijajo, so nudili narodni socialisti pretekli torek nov dokaz. Na njihovem javnem zborovanju v Braunschweigu je nastopil kot govornik tudi sin bivšega cesarja Viljema, princ August Wilhelm Hohenzollernski, ki je med drugim izjavil, da more tamkaj, kjer je vodja Hitler, brez skrbi nastopiti tudi Hohenzollernec, ker obstoja socializem Hitlerjevega pokreta v tem, da se postavi vsakdo po svojih sposobnostih na pravo mesto. Pruski princ se je povzpelo celo do trditve, da je bil Adolf Hitler nemškemu narodu od boga poslan.

Naslednji govornik državnozbornski po-

slanec Karwahn je besno napadel republikanski državni ustroj ter meščanske stranke. Državnega kancelarja je obkledal z zaviranimi izreki iz sv. pisma ter ga je imenoval pobožno božje jagnje. Državni zbor je po njegovem mnenju velik živinski sejem. Med drugimi je tudi dejal: »Ko bomo prišli do moči, bomo razveljavili pogodbe, ki so jih podpisali mednarodni lovci.«

Zastopniki policije je mirno poslušal vsa ta sramotjenja in ni posegla. Polica tudi ni posegla, ko je hohenzollernski princ prisostvoval na cesti paradi hitlerjevcev, pri kateri so vzklíkali mimo njega korakajoči: »Brüning pogini!«

Poset angleških državnikov v Berlinu

Macdonald in Henderson posetita Berlin prihodnji mesec — Belgija odločno proti znižanju reparacij

London, 18. junija g. Uradno poročajo, da sta ministri predsednik Macdonald in zunanji minister Henderson definitivno sprejela povabilo državnega kancelarja dr. Brüninga iz Chequersa za obisk Berlina. Anglaška državna bosta prispela 17. julija v Berlin in bosta ostala tam dva do tri dni.

Berlin, 18. junija. AA. Ministrski predsednik Macdonald in zunanji minister Henderson bosta posetila Nemčijo prihodnji mesec. Prispela bosta v Berlin 17. julija. Tam ostaneta do 20. julija. Dne 21. julija bo prispel v Berlin ameriški državni tajnik Stimson, ki bo razpravljal z nemškimi državniki o rezultatih razgovorov z angleškimi ministri. Politični krogi upajo, da bodo razgovori med nemškimi državniki in Stimsonom razčistili položaj in pripravili tla za reparacijsko konferenco. Časopisje svari javnost, naj se ne vdaja prevelikim upom, vendar pa bodo razgovori med angleškimi in nemškimi državniki gotovo pomirili javno mnenje.

Berlin, 18. junija. AA. Na zdravniškem kongresu na Kölnu je zvezni notranji mini-

ster Wirth imel zanimiv govor. Naglašal je nujnost olajšanja reparacijskih bremen Nemčiji in izjavil, da je cilj vlade čim prej končati dobo zasilnih odredb. Prihodnji meseci bodo za Nemčijo najbolj kritični od julija 1914. Wirth je končal svoj govor z izrazom upanja, da bo nemški narod dokazal v tem času, da je politično zrel in da ga njegovi državni moči vodijo.

Na seji nemške industrijske zveze je predsednik Ernest Pönsgen dejal, da je zapadonemška industrija proti vsaki diktaturi, da pa zahteva gospodarsko in finančno politiko, ki naj prepreči ekonomski polom.

Bruselj, 18. junija. Na interpelaciji senatorja Averbega glede vesti o reviziji reparacijskih pogodb je finančni minister izjavil, da belgijska vlada nikdar ne bo pristala na to, da se brišejo njene pravice do povračila vojne škode. Belgija je v vojni mnogo trpela, ker je Nemčija na brutalen način kršila njeno nevtralnost in je zato Belgija povsem upravičena zahtevati odškodnino za povzročeno škodo.

Pogreb najdenih žrtev morske katastrofe

Včeraj so ob ogromni udeležbi pokopali 77 žrtev katastrofe parnika »St. Philiberta«

Nantes, 18. junija. S. Dopoldne so se vršile ob navzočnosti zunanega, mornariškega in trgovinskega ministra pogrebne svečanosti 77 smrtnih žrtev »St. Philiberta«, ki so jih doslej potegnili iz morja. Poleg zastopnikov oblasti se je udeležilo turbove svečanosti nad 12.000 oseb. V mestu so zvonili zvonovi vseh cerkva. Vse trgovine in tovarne so bile zaprte. Mesto je bilo v globoki žalosti. V kapeli v gradu vojvod je bilo položenih na mrtvaški oder

5 trupel, ki jih doslej še niso mogli spoznati in ki so bila pozneje brez ugotovitve identitete položena v skupni grob. Trupla ponesrečencev je pred katedralo blagoslovil nanteški škof.

Splošno menijo, da so že danes prišli na sled potopljeni ladji »St. Philibert«. Neki pomožni parnik je odkril v morju oviro, ki jo po legi smatrajo za potopljeno izletniški parnik. Čim se bo morje pomirilo, bodo šli potapljači na delo.

Nov političen umor v Sofiji

Sofija, 18. junija. p. Svoji je bil v Sofiji izvršen nov politični zločin makedonstvujoših. V bližini železniškega skladišča je bil ubit znani pristaša Vančo Mihajlova Done Tanev Dimitrov. Napadalo ga je šest komitov, ki so oddali nanj 40 streliv in ga na mestu ubili. Napadaleci so pobegnili.

Delovni čas v premogovnikih

Zeneva, 18. junija. s. Mednarodna konferenca dela je dopoldne s potrebno dvotretjinsko večino sprejela v preteklem letu propadli osnutek pogodbe o določitvi delovnega časa v premogovnikih. Za pogodbo je glasovalo 31, proti pogodb pa 2 delegata. Skupine delodajalcev so se strjele no vzdržale glasovanja. Konvencija pomeni mednarodno uvedbo 7 in tritretjinskega delavniška v premogovnikih črna in rjava premoga in uporabo osemurnega delavniška pri dnevnih kopih za črna in rjava premog. Mednarodna konferenca dela je bila danes po tritedenskem trajanju zaključena. Sklenjeno je bilo postaviti na dneveni red prihodnje konference, ki se bo najbrž vršila na Dunaju, vprašanje mednarodne uveljavitve starosti, s katero se lahko pripušča v neobrtne poklice otroci.

Grške pritožbe proti Italijanom

Atene, 18. junija. AA. V zadnjem času se je mudil v Atenah načelnik manjšinske sekcije Društva narodov. Pred povratkom v Zenevo je sprejel grško odposlanstvo s Dodekanezom. Odposlanec je predstavil njih vodja Aservos. Odposlanci so obrazložili zastopniku Društva narodov, kakšen je položaj Grkov v Dodekanezu in kako ravna Italijani s tamnošnji prebivalstvom. Odposlanca Društva narodov so prosili, naj vpraša na italijanskem konzulatu v Atenah, kolikšno je število Grkov, ki so jim Italijani prepovedali povratek na okupirane otoke. To je najboljši dokaz, kakšnem preganjanju so izpostavljeni Grki na popolnoma grškem otočju Dodekaneza.

Afera posl. Stribernega

Praga, 18. junija. h. Dopoldne je preiskovalni odbor v zadevi poslanca Stribernega nadaljeval svoje delo. Poročevalec poslanec Koudelka je predložil odboru resument, v katerem je zdelo ostro nastopil proti Stribernegu. Vsi predlogi Stribernega so bili odklonjeni. Med poročilom je zahteval poslanec Stribernega, naj se predi-ta izjave neke priče, kar pa je predsednik odklonil z opozorilom, da poslanec Stribernega v odboru nima pravice do pripomb ali celo predlogov, ker je po poslovnem redu samo gost. Ko je poročevalec omenjal bančne konte, se je čutil poslanec Stribernega uvažljenega in je ostro protestiral proti izjavljanju, ki jih je označeval kot neetna. Predsednik ga je pozval k redu. Poslanec Stribernega je nato vprašal, ali bo mogel po govoru poročevalca odgovoriti na njegova izjava. Ko mu je predsednik odbora dr. Stefanek to zanimal, se je poslanec Stribernega dvignil in z besedami: »Potem tukaj nimam ničesar opraviti!«, zapustil dvorano. Seja je bila po zaključnem poročilu poslanca Koudelke prokinjena ter se je pričela plenarna seja z poslanskimi zbornici. Medtem so koalicijske stranke zavzele glede afere svoje etališče. V večerni seji je bilo končno po daljši debati sklenjeno, da se pretres vse afere odgodi za nedoločen čas.

Poljski novinarji v Ljubljani in na Gorenjskem

Sprejeti so bili od predstavnikov vsega slovenskega javnega življenja izredno prisrčno — Iz naših krajev in vse Jugoslavije odnašajo najboljše vtise

Ljubljana, 18. junija.

Dostojno a domače in prisrčno je Ljubljana danes pozdravila drage goste, poljske novinarje kot predstavnike bratskega slovenskega naroda. Pokazala je, kako je res vesela njihovega obiska, v katerem vidi znamenje, da se smotreno nadaljuje delo za čim tesnejše zblizanje obeh narodov započeto na poljsko - jugoslovenskem kongresu v Poznaniu, Varšavi in Krakovu. Prisrčni ljubljanski sprejem je, podkrepljen z naravnimi lepotami naše Gorenjske, gotovo še bolj poglobil lepe vtise, ki so si jih nabrali poljski novinarji na našem potovanju po Jugoslaviji.

Ljubljanski glavni kolodvor je poleti že itak ves v cvetju in zelenju, danes pa so z njega vzhirale še naše tricolorne in rdečebelaste zastave poljske republike, tako da je nudil res slavnostno sliko. Pestrost je povečala še množica občinstva, gospodov in dam, ki so se zbrali k sprejemu in pozdravu in napolnili ves prostor peron. Prisotna je bila tudi godba Triglavskega pešpolka z višjim kapelnikom dr. Cerinom.

Med občinstvom smo opazili predsednika Društva prijateljev poljskega naroda g. prof. dr. Moleta z odborniki, člani in članicami, bana in tujske prometni svet je zastopal ravnatelj g. Narte Velikonja, komandanta divizije g. podpolkovnik Rudolf Knez, direktor državnih železnih poddirektor g. inž. Makso Klodič in načelnik dr. Fatur, ZTOI tajnik dr. Pless, univerzo tajnik g. dr. Smalc, Česko Obec podpredsednik g. Ferdo Cernak, Českoslovaško-jugoslovensko ligo predsednik g. Rasto Pustoslavšek, ki je zastopal tudi Vodnikovo družbo, in podpredsednik g. dr. Egon Stare, Jugoslovensko zvezo avtonomnih uslužbenecov predsednik g. Govekar, Narodno strokovno zvezo g. Kravos, Delavsko zbornico tajnik g. Uratnik, SPD gg. dr. Janko Mlakar in Hrovatin, Zvezo za tujski promet ravnatelj g. Pintar, glavni odbor Glasbene Matice g. dr. Kreč in pevski zbor Glasbene Matice g. Skalar, državne vpokecnice g. Lilleg, slovenski akademski klub g. Povšič, akademsko zvezo g. Duh, združene železniških uradnikov g. Soklič, prav mnogo je bilo pa tudi narodnih dam in sprejema so se v velikem številu udeležili tudi zastopniki organizacije tipografov. Polnoštevilo so pa svoje tovariše pričakovali novinarji, med katerimi so bili šefredaktorji vseh ljubljanskih listov, predsednik konzorcija »Jutra« načelnik g. Adolf Ribnikar in predsednik Udruga jugoslovenskih novinarjev — sekcije Ljubljana šefredaktor g. Stanko Virant, kot domačin in gostitelj je pa drage goste prišel sprejeti podžupan mesta Ljubljane g. prof. Evgen Jarc.

S polurno zamudo je pripeljal splitski brzojavnik na postajo. Vojaška godba je zaigrala poljsko himno, zbrana množica pa je z mahanjem robcov ter živahnimi vzklikanjem pozdravila poljske goste. Pripeljali so se v salonskem, z jugoslovensko in poljsko zastavo okrašenem vagonu, ki jim ga je stavila na razpolago naša železniška uprava. Vzdoroščeni so oddajali Poljaki, ki so kasneje pripovedovali, da so se res veselili četa v Ljubljano, da pa niso pričakovali tako lepega in iskrenega sprejema.

Pod vodstvom članov osrednjega tiskovnega urada ministrskega predsedništva g. Stjepana Parmačevića in g. Zariča so se pripeljali naslednji zastopniki najvplivnejših poljskih listov: Gielzynski za »Sviatek«, Wierzyński za »Gazeto Warszawsko«, Pilarz za »Kurier Poranny«, Powidzki za »Osrednik Wielkopolski«, Rogoyski za »Messenger

Polonais«, Gielzynski za »Muzyko«, Przybowski za »Pate« Michalski za »Dziennik Polski«, Gorski za »Republiko Ludsko in več njihovih dam. S poljskimi novinarji je prišel g. Vlastimil Mareš, tiskovni ataše pri našem poslanstvu v Varšavi.

Goste je pozdravil predsednik slovenskih novinarjev g. Slanko Virant kot kolege in pionirje poljsko-jugoslovenske vzajemnosti, za njim je v imenu bana govoril ravnatelj g. Narte Velikonja, nato pa v imenu mesta Ljubljane in Jugoslovensko-poljske lige podžupan g. prof. Jarc.

Za pozdrave se je zahvalil predsednik g. Gielzynski, ki je poudarjal, da pribajajo očarani z našega morja, da spoznajo še bajno lepoto slovenskih planin in naših jezer ter se sprijateljijo s svojimi tovariši novinarji in drugimi predstavniki slovenskega javnega življenja.

Prisrčne besede predsednika reprezentantov poljskega naroda je zopet pozdravila poljska himna, nato je pa zaigrala godba jugoslovenske himne.

Iznova živahno aklamirani od občinstva so odšli gostje v spremstvu svojih slovenskih tovarišev na vrt kolodvorske restavracije, kjer so se ohladili s pivom in malinovcem. Nato so se z avtobusom odpeljali na ogled mesta, ki so ga zaključili z dobrodejnim in osvežujočim kopanjem v ilirjskem kopališču.

Ob pol 2. popoldne je mestna občina priredila poljskim novinarjem kosilo na vrtni verandi Zvezde. V imenu Ljubljane in njenega župana je pozdravil goste obč. svet. dr. Ravnhar, v imenu slovenskih tovarišev urednika Borko in Pustoslavšek, v imenu bana in banske uprave ravnatelj Velikonja in v imenu Društva prijateljev Poljske dr. Moleta. Za goste so govorili novinarji Gielzynski, Pilarz, Wierzyński in Powidzki. Vsi govorniki so poudarjali potrebo čim tesnejšega sodelovanja slovenskih narodov in izražali veselje nad živahnim stremljenjem po kar največjem zblizanju Poljakov in Jugoslovenov. Tako se je kosilo razvilo v prisrčno manifestacijo poljsko - jugoslovenskega bratstva.

Ob 4. so se poljski gostje v spremstvu zastopnikov ljubljanskih listov odpeljali z avtobusom na Bled.

Na Bledu

Bled, 18. junija d. Na zadnji točki svoje ekskurzije po Jugoslaviji so prispele danes ob 18.30 poljski novinarji na Bled. Iz Ljubljane so se pripeljali s Hojakovim avtomobilom, ki jim ga je dala na razpolago ljubljanska mestna občina. Spremlja jih večje število ljubljanskih novinarjev ter zastopniki banske uprave. Zveze za tujski promet in Društva prijateljev Poljske s prof. Moletom na čelu. Pred Park-hotelom so sprejeli goste blejski župan dr. De Gleria z občinskimi odborniki, dr. Janežičem ter številni domačin in letoviški gostje. Po zdravju so bile gostom odkazane sobe v Park-hotelu, kjer so prav dobro nastanjeni. Po kratki ohladitvi vožnji po jezeru je bila v Park-hotelu skupna večerja, ki jo je gostom priredila blejska občina.

Med nočjo iz Ljubljane na Bled so gostje v krasnem poletnem dnevu občudovali lepoto naših planin, tik pred Bledom pa se je pokazal izza megle v večernem solncu tudi ožak Triglav. Posebno na jih je očaral pogled na blejsko jezero, ki se jim je v večernem solncu pokazalo v vsej svoji poletni lepoti.

Jutri dopoldne si bodo gostje ogledali Bled in okolico, ob 1. jim bo priredila blejska občina banket nato pa bodo napravili izlet v Bohinj. Zvečer se bodo zopet vrnili na Bled in nato ponoči odpravili preko Jesenic in Dunaja v domovino.

Bančni polomi v Avstriji

Pod naslovom »Beda Avstrije« je ugledni češki dnevnik »Lidové Noviny« priobčil uničujočo kritiko o avstrijskem denarnem gospodarstvu. Članek pravi med drugim:

Po padcu avstrijskega cesarstva, ki je Dunaju in ostalim notranjeavstrijskim nemškimi deželam za večno odvzel milijone, s katerimi so nemški narod Avstriji prispevali k blagostanju prestolnice in nemških dežel, so se Avstriji tolažili z mislijo, da so mirovne pogodbe sicer uničile politično enoto bivše Avstrije, njeni gospodarski enoti pa da ne morejo nikakor škodovati. V javnosti je vladal stari zmotni nazor, da je Podunavje gospodarska enota, koje središče bo za vse večne čase ostalo na Dunaju, ki bo tudi v bodoče določeval smerice razvoja gospodarskega življenja nekdanj avstrijskih pokrajin. S početka se je tudi res zdelo, da si bo Dunaj ohranil svoj vpliv na denarstvo in industrijo nasledstvenih držav. Razen Češko-slovaške, ki se je zavoljo svoje velike gospodarske sile prva in popolnoma osvobodila dunajskega finančnega varuštva, so bile temne še vedno v znatni meri podvržene Madžarska, Rumunija, Poljska in Jugoslavija.

Potrebe po industrijskih kreditih teh držav je še vedno v veliki meri kril Dunaj, ki si je bil iz dobe cesarstva ohranil dobre zveze z zapadnimi denarnimi skupinami in je tudi živil njihovo popolno zupanje. Ako bi bila povojna Avstrija ostala finančno silna, bi ji ostala ta vloga morda še dolga desetletja. Ali inflacija, nesolidne spekulacije in slabo gospodarstvo so uničile nakopičen kapital in dunajsko denarno gospodarstvo si je mukoma obdržalo svoj gospodarski položaj napram nasledstvenim deželam le tako, da je na zapadu jemalo posojila in jih po znatno večji obrestni meri oddajalo industrijam sedelnih narodov. Dunajsko gospodarstvo je živele izključno od te razlike v obrestih in od zapuanja zapadnega kapitala, ki je bilo dediščina prejšnjih let.

Dogodki pa so dokazali, da avstrijski velebančniški niso zaslužili tega zaupanja; to je izpričala tudi njihova nedavna odkrita osebna in poslovna brezvestnost. Dobra tretjina vseh pravnih stroškov Kreditanstalta je n. pr. odpadala na osebne prejemke ravnateljev in upravnih svetnikov, na drugi strani pa je bilo poslovanje tako površno, da zavod cele štiri tedne po pomenu ni vedel, kako stoji in ni imel zanesljive bilance.

Avstrijske velebanke so se v zadnjem desetletju posvetile popolnoma le financiranju industrijskih podjetij, dasi v to niso imele niti potrebnega lastnega kapitala, niti dovolj poštene namene v resnici poslovali industriji. Že pri padcu Depozitne banke 1. 1924. se je pokazalo, da mnoge avstrijske industrije niso življenja zmogne. Ko je pa čez pet let prišel še polom Boden-kredita, bi bilo še vedno čas zatreči življenja nesposobna podjetja, ali avstrijski politiki niso imeli poguma, da pogledajo resnici v oči, marveč so masili naprej po receptu stare avstrijske »Fortwurstelele. Schober je bil prisilil Louisa Rothschilda k prevzemu Bodenkredita po Kreditanstaltu. Vodilni krogi Kreditanstalta so se res močno upirali temu prevzemu, končno pa so se vdali politikom in Schober je zmagal nad treznimi gospodarstveniki. Polbrugo leto za tem je moralo priti do padca poslednje velike avstrijske banke, Kreditanstalta. Polom te je tako silen, da bo sanacija tudi pri najboljši volji zelo težka in da ni izključeno, da se bo pokazala potreba likvidacije. Ako pride od tega, bodo obnemem Kreditanstaltom morale likvidirati številne industrije z mnogo tisoči delavcev. Tovarne na Gornjem Štajerskem, Krupp, tovarna za lokomotive v Dunajskem Novem mestu, Heideova tovarna za stroje, tovarna za motorje Climax, Mauthner, Fauto Petroleum, Dunavska paroplovna družba — da imenujemo le največja podjetja — so tako zadolženi pri Kreditanstaltu, da je njihova življenska sposobnost resno ogrožena. Pri tem pa je glavna slabost teh podjetij še ta, da so njihove tehnične uredbe močno zastarele. Velik del podjetij Kreditanstalta bo treba dati iz rok.

S tem bo avstrijska trgovinska bilanca zopet utrpela pomembne izgube: dohodki poljskih petrolejskih vrelcev, šlezjskih premogovnikov, rumunskih gozdov in jugoslovenskih mlinov se ne bodo več stekali na Dunaj, da zagotavljajo dunajski denarni aristokrati dotedanje razkošno življenje. Ta razvoj pomeni, da Avstrija postaja polagoma to, kar je po svojem bistvu: gospodarsko in politično slabotna država s šestimi milijoni prebivalcev, ležeča med sedeli, ki iz marsikakega razloga nimajo posebnega razumevanja za tako zvane kulturne dobrine te države...

Insolvenca velike ameriške banke

New York, 18. junija č. Tretja največja ameriška banka Security and Trust Company, ki ima v Ameriki 12 podružnic, je ustavila plačila. Vodstvo zavoda naznaja, da ne zadene banko nobena krivda. Krivci so v prvi vrsti vlagatelji sami, ki so se po nevarnem vznemirjalni in začeli v taki meri dvigati vloge, da je postala banka ne-likvidna. Dejansko je banka visoko aktivna in ne bo nihče izgubil niti pare. Uvedena je tudi že akcija, da se prisrski banki na pomoč, da pride do potrebnih sredstev za izločilo vseh terjatev.

Samomori dijakov v Budimpešti

Budimpešta, 18. junija č. Ob zaključku šolskega leta se zelo množijo samomori med dijaštvom. V zadnjih štirinajstih dneh je izvršilo samomor 6 srednješolcev. Včeraj se je ustrelil 17 letni gimnazijec, ker je padel v štirih predmetih, danes dopoldne pa je izvršil samomor 17 letni sin direktorja ekonomskega madžarskega parlamenta Marko Juhasz. Ko je zvedel, da bo padel iz nemščine, je med poukom potegnil revolver in se ustrelil pred očmi profesorja in svojih sošolcev. Bil je takol mrtev.

ČSR : Danska 5:0 — za Davisov pokal

Kodaň, 18. junija h. Tudi v končnih dveh igrah posamezno je Češko-slovaška zmagala nad Dansko in se tako z rezultatom 5:0 kvalificirala za finale v evropskem pasu za Davisov pokal.

75 novih pacientov v enem dnevu

Obisk ljubljanske splošne bolnice je venomer dovolj močan

Ljubljana, 18. junija

V javno bolnico je bil danes velik naval. Do prvih večernih ur je bilo sprejetih 75 bolnikov, med njimi več ponesrečencev. Vsega pa je bilo letos sprejetih v ljubljansko bolnico že 8850 pacientov. Tudi reševalna postaja je bila danes okupirana in je napravila do večera 12 voženj. V bolnico je vozila večinoma samo težke bolnike, a v mestu samem se ni zgodil noben večji primer težke poškodbe. Lepo število pacientov je prišlo z vlaki, nekateri ponesrečenci pa so se kar sami prijavili v bolnico.

Tako je posestnikov sin 6-letni Jože Judež iz št. Jurja pri Mirni peči dopoldne sam prišel v bolnico, da poišče zdravniško pomoč, ker mu je slomazna odrezala več prstov na desni roki. Na Prulah, kjer izvršujejo regulacijo Ljubljaničev, se je dopoldne ponesrečil star delavec Lujo Majarič, ki mu je prebilo desno nogo. Alojzija Rotarjeva, občinska onemogla, stara 71 let, si je v zavetišču sv. Jožefa na Vidovdžanski cesti zlomila desno nogo. Prepeljana je bila takoj z domačim vozom v bolnico. Usoda starejša šimna Vavpotiča je žalostna. Revez si je dopoldne v starosti 71 let zlomil nogo in je bil tudi kmalu prepeljan v bolnico. Spal je v nekem hlevu, pa je po nesreči padel s senika. Pri nekem stavbnem podjetju zaposleni delavec Ivan Jordan se je popoldne poškodovano.

Pogreb Iva Raica

Zagreb, 18. junija. č. Ob veliki udeležbi umetniških krogov in ostalega občinstva je bil dopoldne pogreb nenadno preminulega prvaka zagrebske drame Iva Raica. Na grobu so se poslovlili od pokojnika direktor zagrebske drame Bach, namestnik upravnika Strozij, v imenu beograjskega gledališča Milan Predić, v imenu gledaliških igralcev pa Nučić.

Zagrebski proces

Zagreb, 18. junija. č. V razpravi proti Hraniloviću in tovarišem so danes govorili zagovorniki obtoženega Javora, Glada in Marije Hranilovićev. Jutri bodo govorili nadaljnji štirje zagovorniki, tako da bo razprava v soboto definitivno končana.

Iz sodne službe

Beograd, 18. junija p. »Stuzbene Novine« objavljajo ukaz, s katerim je imenovan za starešino okrajnega sodišča v Logatcu Karol Ivanc, okrajni sodnik v Murški Soboti.

Upokojitve davčnih uradnikov

Beograd, 18. junija p. »Stuzbene Novine« objavljajo ukaz, s katerim so upokojeni davčni inspektorji Emil Plesković v Laškem, Josip Pihler v Slovenski Bistrici, Ladislav Jarš v Ptuj in Ferdinand Kocuvan v Mariboru ter višja davčna kontrolorja Aleksander Hruška in Ivan Hodčevar pri davčnem uradu Ljubljana okolica.

Romantično ženitovanje v Slavoniji

Brod na Savi, 18. junija. n. Tragikomna ženitovanska zgodba se je odigrala včeraj v selu Modrice, v okolici Broda. Siromašen seljak, Stevan Gramač, se je zagledal v vasko lepotico, 18 letno Mako Petrovičevu, hčerko bogatega posestnika. Dekle o njegovi ljubezni sicer ni hotelo nič slišati, vzlic temu pa se je Stevan napotil pred nekaj dnevi k njenemu očetu in za prošil za dekletovo roko. Ošabni dedec pa je siromašnega snubca nagnal. Zaljubljeni fant, ki si ni vedel pomagati drugače, se je odločil, da se polasti dekleta po starem narodnem običaju s silo. Z dvema tovarišema je včeraj jutraj počakal dekle v zasedi, jo ugrabil in nameraval odvesti na svoj dom. Dekle se je pa branilo, dokler na njene obupne klice na pomagaje ni prišel neki Miloš Stojnik, bogat in ugleden seljak iz iste vasi, ki jo je rešil iz rok nasilnih snubcev ter jo odvedel na svoj dom. Dekle mu je tako ugaljalo, da se je na prvi pogled zaljubil vanjo in se sklenil oženiti. Pustil jo je doma v vavstvu svojega sina Marka, sam pa se je napotil k njenemu očetu, da ga poprosi za njeno roko. Oče je bil bogatejši, čeprav je priletnega snubca prav vesel in je brez oklevanja privolil. Zadovoljen je Stojnik odhitel domov po dokumente, nato pa v župnišče, da uredi vse potrebno za poroko. V farozu je šlo vse gladko od rok in ves blažen je šel Stojnik oznanjat prijateljem veselo novico o svoji skorajšnji ženitvi. Malo se je pomudil še tu in tam, tako, da se je vrnil šele na večer. Na njegovo največje presenečenje pa je nevesta izginila in z njo vred je pobežnil tudi sin, ki ima v sosednji vasi posestvo. Nič dobrega slutec se je očepotil na njegov dom in ko je že pozno v noč prišel tjakaj, je našel v hiši veselo svate, svojo nevesto pa poročeno s svojim lastnim sinom. Sprva je bil vse hudo ogorčen, a se je naposled potolažil in podelil sinu in svoji snahi očetovski blagoslov.

Katastrofalen izbruh japonskega vulkana

Tokio, 18. junija. č. Včeraj je prišel nadomada bruhati veliki japonski ognjenik Jacedade zapadno od Manumota. Izbruh je bil tako silen, da je bilo več sto milj daleč naokrog občutiti močan potres. Spremljalo ga je močno podzemeljsko bobnenje. Iz ognjenika se je vsula taka množina pepela, da je zasulo osem vasi, ki so oddaljene od ognjenika po več kilometrov. Po dosedanjih ugotovitvah je zahtevala katastrofa 50 žlo vsehkih žrtve, več sto ljudi pa se bori v bolnicah s smrlijo. Vlada je odredila vse potrebno, da se prisrski prizadetemu prebivalstvu na pomoč in da se izprazni vsa ogrožena naselbina.

Veliko neurje nad Dunajem

Dunaj, 18. junija. g. Nad Dunajem in Sp. Avstrijo je divjal v popoldanskih urah hud vihar, ki je povzročil precej škodo in številne prometne ovire. Na severni železnici je vihar potrgal brozjavne in telefonske zveze. Na nekem kolodvoru v predmestju je odtrgal peronsko stredo, pri čemer je bilo več oseb lahko poškodovanih. Progo do Maria-Zell je vihar poškodoval z izruvanjem drevelj in kamenjem. Na Dunaju je odneslo streho Hagenbeckovega cirkusa.

Razgovor o sprejemu ameriških izletnikov

Dne 26. junija se je pripelje večja skupina ameriških izletencev, deloma na poučno, deloma izletno ekskurzijo v Jugoslavijo. Narodni izletniški odbor v Ljubljani je sklenil prirediti Američanom kar najbolj dostojen in prisrčen sprejem in je zato povabil za sanoi ob 18. v dvorano Delavske zbornice predstavnike banovine, mesta, raznih kulturnih, gospodarskih, sokolskih, pevskih in drugih organizacij. Razgovora so se udeležili skoraj vsi povabljeni.

V imenu izletniškega odbora je referiral ravnatelj OUZD dr. Joža Bohinjec, ki je poudarjal, da zahtevajo narodni in državni interesi, da se priredi ameriškim izseljencem kar najlepši sprejem. Sprejem in sicer ne samo v Ljubljani, temveč tudi že na Jesenicah, eventualno na Lescah in v Kranju. Pri sprejemu naj sodelujejo vsa naša kulturna, gospodarska in druga društva, ustanove ter organizacije, gosti naj dobe že takoj pri vstopu na naše ozemlje kar najbolj ugoden vtis o razmerah v naši državi. Pripricati se morajo, da je pri nas urejeno življenje, da se na ta način paralizira akcija raznih mračnih elementov v inozemstvu.

V Ljubljani se bo pričel izletniški kongres, gostje si bodo ogledali mesto in se odpeljali v Zagreb, nato pa v Beograd, kjer bodo stopili v stik z merodajnimi činitelji, da bi se eventualno omogočil povratek naših izletencev iz Amerike, ki jih je okrog 200 tisoč, in bi se jim omogočilo nameščenje tukaj. Večina teh izletencev ima prihranjen denar in boljše je, da ga plodonosno investirajo v Jugoslavijo, nego da ga porabijo v tujini, kjer je boj za vsakdanji obstanek vedno težji. Dr. Bohinjec je poudarjal, da sta banska uprava in mestna občina že imenovali zastopnike v odbor za sprejem Američanov in apeliral je, da tudi vsa druga povabljena društva in organizacije imenujejo svoje zastopnike.

Prva seja odbora za sprejem Američanov bo v ponedeljek ob 18. v nosvetovalnici Delavske zbornice. H koncu moramo poudariti še lepo gesto Kranjske industrijske družbe, ki je dala za dan prihoda Američanov na Jesenice uslužbenecem, ki so člani godbe, prosto dopoldne. Za prvo skupino prispe tri dni kasneje druga skupina, broječa okrog 150 do 200 oseb, kateri bo tudi prirejen enako lep sprejem.

Obrotniška samopomoč

Ljubljana, 18. junija. Usoda posega kruto v človeško življenje in je mnogo družin, ki v primeru smrti katerega svojega člana nimajo niti sredstev za dostojen pogreb. To se posebno čisto zgodi obrtnikom in zato si je obrtniško ustanovilo lastno požarno društvo, ki bo v takih primerih podprlo svoje člane. Obrtniki se bodo gotovo zavedali velikega pomena in koristi prepotrebne socialne ustanove, ki se imenuje Obrtniška samopomoč. Te organizacije naj se oklenejo vsi obrtniki, da bo društvo lahko nudilo prizadetim čimvečjo podporo.

Obrtnikom je dana najboljša prilika, da izkazuje svojo stanovsko zavednost s pristopom k tej organizaciji. Oni, ki s v člane, naj skrbje da bo vsak pridobil vsaj še enega člana. Vsak posameznik naj bo graditelj bodoče močne Obrtniške samopomoči. Mesečni prispevek je majhen — samo 10 Din in je tako vsakemu obrtniku omogočeno izpolnjevati geslo: Vsi za enega, eden za vse! — Natatčna navodila in poasnila daje »tjajništvo Obrtniške samopomoči« v Ljubljani, Beethownova ulica 10, pritičje leto.

Mlado dekle pod vlakom

Zagreb, 18. junija. n. Na železniški progi pri Jastrebarskem so našli davi popolnoma razmesarjeno truplo nekoga 20letnega dekleta. V bližini so našli pismo, v katerem se poslavlja od staršev, bratov in sester. Nikjer pa ne navaja nobenega imena, tako da identiteta samomorilke doslej še ni ugotovljena. Ni pa tudi izključeno, da gre za zločin. Oblasti so uvedle strogo preiskavo.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Poslabšanje vremena verjetno. Porast oblarnosti, vetrovno, nevihte. — Situacija včerajšnja dne: Sistem barometrikske depresije, ki pokriva severno polovico kontinenta, se polagoma širi tudi proti jugu, kjer je doseglo prevladovali višji pritisk. S tem so se pojavili topli južni vetrovi, kar je imelo za posledico tudi porast temperature. Barometriki pritisk je padel za 2 do 6 mm. Temperature so narasle za 1 do 5 stopinj, največ v zapadnih krajih. Nebo je bilo večinoma vedro ali pa z visokimi oblaki.

Dunajska vremenska napoved za petek: Hladnejše, sprva bolj vetrovno vreme. V severnih Alpah ponekod zopet bolj čisto in manj oblačno.

Amerika že razmišlja o reviziji dolgov

Važna misija finančnega ministra Mellona — V Ameriki polagoma uvidevajo, da kopljejo z dosedanjo finančno politiko samim sebi jamo

London, 18. junija AA. Angleški listi trdijo, da namerava ameriški državni zakladnik tajnik Mellon, ki je dospel v Evropo proučiti finančni položaj posameznih evropskih držav. Predsednik Zedinjenih držav Hoover je namreč mnenja, da je treba preurediti odplačevanje vojnih dolgov in preprečiti možnost krize v Zedinjenih državah, ki bi nastala, če bi Nemčija odpovedala nadaljnja plačila.

Včeraj je Mellon obiskal predsednika angleške vlade Macdonalda in zunanjega ministra Hendersona, popoldne pa se je sestel z guvernerjem Angleške banke. Na tem sestanku je proučil načrt o preureditvi vojnih dolgov, ki ga je sestavil guverner Angleške banke Norman Montague. Mellon je izjavil, da so biti ti razgovori zasebne značaja in da bo posetil ta idejo svojega sina, ki študira na cambridški univerzi.

London, 18. junija s. Včerajšnji razgovor ameriškega zakladnega tajnika Mellona z Macdonaldom in Hendersonom se je nanašal na vprašanja evropskih dolgov in tributov, pri čemer se je v glavnem razpravljalo o položaju Nemčije in Avstrije. London, 18. junija. g. Zakladni tajnik Mellon je imel danes v spodnji zbornici zopet razgovore z Macdonaldom, Hendersonom in guvernerjem Angleške banke Normanom Montagie. Casopjeje zastopa v nasprotju z demantiji ameriškega zakladnega tajnika še vedno mnenje, da ima njegovo potovanje velik političen pomen, čeprav sam še vedno zatrjuje, da potuje s sinom, hčerjo in svakom na riviero. V poučnih krogih so zvedeli, da so angleški državniški poučili ameriškega zakladnega kancelarja o vsebini razgovorov, ki so jih imeli z nemškimi državniki v Cherquersu in mu tudi obrazložili finančni položaj Avstrije po kreditni akciji Angleške

Razveljavljeni komunistični mandati v Rumuniji

Bukarešta, 18. junija. d. Med verificiranjem poslanskih mandatov so ugotovili, da nosilec komunistične liste v Sztarmarju, Emerik Aladar, ni rumunski državljan, zaradi česar so morali razveljaviti izvolitev celotne komunistične liste. Ker je bil isti poslanec izvoljen tudi v okrajih Bihar, Temes in Torontal, je bila razveljavljena tudi v teh okrajih izvolitev komunističnih poslancev.

Istočasno se je izkazalo, da niso komunisti nikjer v Rumuniji dosegli potrebna dva odstotka oddanih glasov, zaradi česar izgube vseh pet mandatov.

Med debato o verifikaciji komunističnih mandatov, je prišlo med komunističnimi in protikomunističnimi poslanci v zbornici do velikega pretepa, zaradi česar so morali sejo prekiniti.

Ustanovitev kmetijske stranke v Turčiji

Pariz, 18. junija AA. Havas poroča iz Carigrada, da je bila tamkaj ustanovljena nova kmetijska stranka. Med organizatorji nove stranke ni niti enega voditelja z znanim imenom. Na ustanovnem shodu so sklenili zahtevati, naj bodo volitve predsednika vsake tri leta z direktnim glasovanjem vsega prebivalstva.

Naši kraji in ljudje

Sprejem poljskih novinarjev v Ljubljani

Pogled na peron ob prihodu vlaka. V levem kotu vodja poljskih novinarjev G. Giełczynski.

Predsednik Društva novinarjev v Ljubljani g. Stanko Virant (X) pozdravlja goste na peronu glavnega kolodvora

Pred sokolskim poletom v Pariz

Aktivna in reprezentativna udeležba Sokola KJ pri svečanostih 50. letnice Mednarodne telovadne zveze

Beograd, 17. junija.

Vam v Ljubljani, Mariboru in drugih krajih Slovenije, kjer itak stalno živite v najljubšem stiku s prvimi sokolskimi delavci, pač ni treba pripovedovati novice o poletu našega sokolstva v Pariz, na svečanosti in mednarodne telovadne tekme, ki se bodo vršile sredi prihodnjega meseca ob priliki proslave petdesetletnice obstoja Mednarodne telovadne zveze, s katero Zveza francoskih telovadnih društev združuje svoj 53. let. Ni treba pripovedovati vam, ki ste gotovo prisostvovali v Ljubljani izbirnim sokolskim tekmam, iz katerih je izšla vrsta, ki bo zastopala naše sokolstvo pri teh mednarodnih tekmah, in ste prepričani, da se bo vrnila v domovino ovenčana s slavo. Zaradi obvestitve splošne naše javnosti pa naj vendarle sporočimo nekatere podrobnosti o tem poletu našega sokolstva v Pariz, kolikor so sedaj v Beogradu že točno določene.

V smislu zadevnega sklepa osrednje uprave se Sokol KJ udeležil aktivno in reprezentativno pariskih svečanosti, katerim sta glavna dneva določena na 12. in 13. junija. — Mimogrede bodi omenjeno, da drugi dan, ki pomenja pač vrhunec svečanosti, pada ravno na enajsto obletnico požiga Narodnega doma v Trstu. — Aktivno bo sodelovala že omenjena vrsta naših najboljših telovadcev, ki se gotovo kar najtemeljitje pripravljajo za naskok na svetovno prven-

stvo. Za reprezentacijo pa poleti v Pariz nekaj sto naših Sokolov in Sokolic v kroju in narodnih nošah, z osrednjo upravo na čelu.

Sokoli odpotujejo v Pariz s posebnim vlakom, ki odide iz Beograda 10. junija. Spetoma bodo vstopali predstavniki posameznih sokolskih žup, kakor je odrejeno v izletnem načrtu. Vlak bo vozil preko Avstrije in Švice in dospe v Pariz 11. junija ob 21.30.

Tekmovalna vrsta bo odpotovala v Pariz seveda že prej in žnjo vsi člani, ki imajo opravka pri tekmah, sodniki in drugi. Naše sokolstvo ostane v Parizu do 18. junija in bo tako imelo priliko, da si dobro ogleda mesto in njegove znamenitosti. Ogledalo si bo tudi kolonialno razstavo. Na grob francoskega neznanega junaka položijo venec.

Kdor je zasledoval v dnevnem tisku vesti, ki so prihajale te dni iz Francije o tamošnjih navdušenja prekipeljavajočih sprejemih jugoslovanskih bojevnikov iz svetovne vojne, kdor je čital, kako se ni vzklikalo več prijateljstvu, temveč le bratstvu med obema narodoma, si more misliti, s kakim navdušenjem, s kako ljubeznijo bo francoski narod sprejemal cvet našega naroda, naše Sokolstvo! Pariska mestna občina priredi v čast našim Sokolom svečan sprejem in slavnostni večer, kateremu bodo prisostvovali vse najodličnejše osebnosti Pariza.

Poživiljeno delovanje prekmurskih dobrovoljcev

Njihove zasluge za Prekmurje — Smotri organizacije

Beltinci, 18. junija.

Organizacija prekmurskih dobrovoljcev sestoji iz tistih ljudi, ki so po prevratu leta 1918—1919 šli prostovoljno čez Muro in so tam vstopili v jugoslovensko vojsko ter z njo 12. avgusta 1919 prišli osvoboditi svojo rodno grudo.

Večinoma so bili to vsi mladi fantje, danes že možje, zlasti iz beltinske fare in sosednih obmurskih vasi. Nastanjeni so bili v Ljutomeru in Strigovci. Nekateri izmed njih so se udeleževali bojev v Radgoni in Apačah. V njih delovanje pa spada tudi poizvedovalna služba, ki so jo hodili vršiti čez noč po obmurskih vaseh in držali stike z našimi ljudmi. Borjevali so strastno stikali za njimi in gorje, ako bi katerega dobili. Vendar so pa bili ti ljudje tako spretni, da jih boljševiki niso mogli zjeti. Zaradi tega so pa izšli svoj gnev nad svojimi našimi fantov dobrovoljcev in jih večkrat do kravega pretepili. Tako sta trpeli zlasti družini Horvato in Bratoncev in Godinova iz Dolnje Bistrice.

Po osvoboditvi so se ti prekmurski dobrovoljci strnili v organizacijo, ki se je pogovarjala tudi za to, da se njeni člani priznajo kot drugi dobrovoljci. Zlasti naj bi se vpoštevali naši dobrovoljci pri agrarni reformi. Organizacija prekmurskih dobrovoljcev je izvedla proslavo petletnice osvoboditve Prekmurja in sploh so naši dobrovoljci nositelji nacionalne misli v Prekmurju. Kako ljubijo svojo domovino, je zlasti pokazal junaški čin, ki so ga izvršili v Velikih Dolencih. Ko je namreč antanta komisija določala mejo med nami in Madžarsko, so naši sovražniki nahujskali množice, ki so demonstrirale za Madžarsko. Več stoglava množica je se zbrala v Velikih Do-

lencih z madžarskimi zastavami. Naši fantje je so začutili nevarnost, pohiteli so v Dolence in v par urah popolnoma razgnali nahujskane ljudi.

Vroča strankarska borba ni prizanesla niti tem dobrovoljcem. Mnogi so prestali dosti preganjanja in niso mogli dobiti zaposlitve, da bi prišli do kruha. Še danes so ti naši borci v borbi za svojo čast in obstanek.

V nedeljo so imeli izredni občni zbor, na katerem so sklenili važne sklepe. Organizacija se bo poživela, osnovana bo na širši bazi in pritegnili se bodo vsi tisti, ki so na kakršenkoli način sodelovali pri našem osvoboditvi. Nadaljni program bo zlasti kulturno-educionalno delo. Organizacija se bo pa še vnaprej potegovala, da se onim, ki so se borili za svobodo z orožjem, priznajo pri izvedbi agrarne reforme vsaj male prednosti. Organizacijo vodi aglini in (kakor pravi dr. Slavič v svoji brošuri »Prekmurje«) mnogo preganjanja Pavle Horvat iz Bratoncev. Z občnega zbora so bile poslano na najodličnejša mesta vdanostne brožavke in prejeta je bila resolucija, v kateri obeležujejo prekmurski dobrovoljci kot agrarni interesi svoje stanje ter izjavljajo vdanost kralju in vsem vodilnim močem Jugoslavije.

Ali ste že naročnik slovenske ilustrovane tedenske revije „Življenje in svet“?

Tečaj za gospodinjstvo in za higijeno

Ljubljana, 17. junija.

Oblasti odbor Pomladke Rdečega križa priredi od 6. do 31. julija tečaj za gospodinjstvo in za domačo in šolsko higijeno. Namen tečaja je, da se učiteljice osnovnih, meščanskih in srednjih šol pripravijo in moralno obvežejo za delo pri Pomladki Rdečega križa, zlasti pa za vodstvo šolskih kuhinj ter si izpopolnijo svoje znanje iz domačega gospodinjstva in zlasti iz praktične higijene, na kateri naj sloni vse domače in šolske življenja. Po tečaju naj učiteljice na svojih organiziranih šolah snujejo tudi kuhinje Pomladke Rdečega križa, kjer bi dobivale učenke najvišjih razredov ter po možnosti tudi šoli odrasle mladenke primeren gospodinjstvi pouk. Poudarjalo se bo: gospodinjstvo; otroška higijena, nega in prehrana; splošna higijena; higijena žene; prva pomoč pri nezgodah; nalezljive bolezni; tuberkuloza; alkoholizem itd.

Tečaj se bo vršil za gospodinjstvo na gošpodinski šoli »Mladika« v Ljubljani, a za druge predmete na Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani, Lipičeva ulica 2. Za pouk bo plačati pa 200 (dve sto) Din. One udeležence, ki ne bodo stanovali pri svojih, bodo lahko dobile brezplačno stanovanje v »Mladiki«. Prehrano pa si bodo udeležence preskrbele same v gošpodinski šoli in plačevale zanj po dnevnih cenah.

Učiteljice osnovnih, meščanskih in srednjih šol, ki se žele udeležiti tečaja, naj vložijo prijave na oblastni dohor Pomladke Rdečega križa v Ljubljani do 30. junija. Prednost imajo one učiteljice, ki že agilno sodelujejo pri Pomladki, ostale se morajo pa obvezati, da bodo delale pri PRK. Stevilo udeleženk se določi naknadno. O sprejemu bodo točnejše posebej obveščene. Vse sprejete učiteljice naj se zbere 6. julija ob 8. dopoldne na gošpodinski šoli »Mladika« v Ljubljani.

Samo še danes ob 4. uri zadnji-krat

(večerne predstave odpadejo vsled produkcije)

Pod pariškimi krovci

Sous les toits de Paris.

Telefon 2124.

ELITNI KINO MATICA

Smrt po čudnem naključju

Poljane, 18. junija.

Te dni so položili k večnemu počitku 40. maj 28-letnega posestnika in kolarja Pavla Demšarja iz Predmosta tik Poljan. Splošno prijeten in podjeten obrtnik, ki je zapustil ženo in malo hčerko, je našel smrt po čudnem naključju.

Po težkem delu se je vlegel k počitku in ni vzel iz ust umetnega zobovja. Med trdim spanjem mu je ob globokem dihanju »drknilo« zobovje v grlo. S kašljanjem in zavijanjem vode je skušal spraviti zobovje ven, spravljal pa ga je še globlje v grlo. Po noči so poklicali zdravnika g. dr. Gregorčiča iz Gornje vasi, ki je takoj spoznal veliko nevarnost, naložil nesrečnika na svoj avto ter ga odpeljal v ljubljansko bolnišnico. Tja ga je pripeljal že ob pol 2. zjutraj in je bila takoj izvršena operacija, ki se je sicer posrečila, nastale pa so komplikacije in je nesrečni posestnik že drugo noč umrl. Njegovo truplo so odpeljali domov.

Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, gnoloba v črevesju, žolčan okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, blede barva obraza, izginejo čisto po večkratni uporabi naravne »Franz Josefovke« grenčice s tem, da jo izpijemo kozarec predno ležemo spat. Specialni zdravniki za bolezni v prebavnih izjavljajo, da je »Franz Josefovka« vodo toplo priporočati kot v te namene službo domače zdravilo. »Franz Josefovka« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Dva drzna celjska vloma

Celje, 18. junija.

V noči od srede na četrtek je vlomil neznan vromilec skozi odprto okno jedilnice v pritlični stanovanje višjega pisarniškega predstojnika celjskega okrožnega sodišča g. Antona Zorka v Kersnikovi ulici 12. V jedilnici je prebrskal razne predale, nato pa se splazil v spalnico, kjer sta trdno spala g. Zorko in njegova hčerka. Vlomilec, ki je pokazal pri vromu izredno predrznost, je odprl omaro in kredenco, kjer pa ni našel ničesar, kar bi mu prijalo. Nato je stopil k postelji g. Zorka: iz suknjiča, obešenega pri postelji, je vzel listnico in iz nje izmaknil 10 Din. Listnico je nato položil na nočno omarico. Iz suknjiča je ukradel še srebrno žepno uro, dočim je zlato verižico pustil pri miru. Ko je bil v spalnici gotov, se je vrnil v jedilnico in vzel dve možiki erajci. Od tu se je podal v kuhinjo, kjer je izpil vse mleko iz lonca, nato pa zapustil stanovanje skozi kuhinjsko okno.

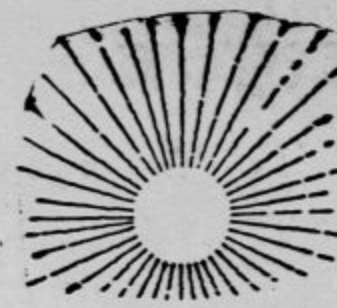
Ni pa se drzneč zadovoljil s enim vromom, temveč je takoj nato vlomil v sobo služkinje v vili g. Wudlerjeve v Zrinjskega ulici. Odnesele je služkinji, ki je slučajno spala v kletni sobi, 400 Din gotovine. Zaenkrat manjka za tatom vsaka sled.

Nesreča ljubitelja ur

Novo mesto, 18. junija.

Matjo je Novomeščanov in bivših naših študentov, ki so sedaj že veliki gospodje, da ne bi poznali novomeškega patricija Korla, ki še od nekdaj slovi s privedkom »Matasane«. Mošček, ki ima svoje domovane na Malem Slatniku, se zadržuje po večini v našem mestu, le spat hodi domov. Njegov vsakdanji posel je ta, da po trgu in ulicah ljudem ocenjuje ure, jih popravlja kot samouk, obenem pa »bekska«.

Tako je pred dnevi prejel od nekoga v popravilo staro uro, pri kateri je mošček

Dobrota ob vročih dnevih

je, če si umijete glavo z Elida Shampooom. Lasje se vam ne samo dobro izperejo... ampak vam ostanejo tudi lepi in zdravi!

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

ugotovili, da ne teče zaradi napake v kolesju. Pri uri se je moralo neizogibno namestiti medeno kolesce. A kje ga le dobiti? Sam ga ni imel, k urarju pa ni hotel poniti, ker je sodil, da ga ne dobi zaradi — konkurence. Dolgo časa si je belil svojo glavo, slednji pa se je vendar domislil, da ima v svoji skrinji kos stare patrone. Kar hitro se je lotil. Klešč, kladvice in pilica so moral! opraviti glavno delo. Ko pa je moral Korle odbiti patroni kapico, je po udarcu nametral v sobi strahovito zgrmel in nesrečni samouk se je ves okrvavljen v velikih bolečinah sesedel na tla. Nenadna eksplozija patronne mu je prizadela na treh prstih leve roke hude rane. Naš tihi patricij se je moral podati v kandijsko bolnico, kamor ga pa tudi drugače, če je zdrav, srce rado vleče.

Zaradi sv. Antona

Stanga, 18. junija.

Naš sv. Anton je znani veliki patron v Zasavju in je na dan njegovega godu v Stangi vedno velik cerkveni shod. Letos smo praznovali žegnanje v nedeljo. Prišlo je mnogo ljudstva, zlasti močno na je bil zastopan nečni spol. Do našega cerkvenega varuha imajo namreč posebno zaupanje device, ki se mu hodijo pripravljati za možičke. Pred cerkvijo nastle veliko, stato drovo, o katerem gre glas, da ima posebno moč. Tisto dekle, ki hoče imeti v kratkem ženina, se mora z glavo zaleteti v drevo — in zalet mora biti tako močan, da stresse

dekle z glavo vsaj tri liste, ob trku pa se ji zablika v glavi in takrat ugleda sredi zvezd podobno svojega bodočega izvoljenca...

Hudomušne devotke so tudi v nedeljo pridno trkale v čudežno drevo. Pravilo se seveda, da le bolj zaradi špasa in starih običajev... Zabavo brbkih romaric so opazovali fantje in zbijali šale. Čes: Sveti Anton, ne daj nas, ko gre za našo kožo!...

Kasneje so se spravili fantje v gostilno v Veliki Stangi. Ko jim je začelo udarjati vino v glavo, so postali prav živahni in so se začeli tudi zbadati. Trije bratje K. so vzeli na piko Jerneja iz Vnanjarjev, ki je prišel tjakaj s svojim dekletom, na katero je vrgele oko tudi eden izmed treh bratov Karamazovih. Pa so slednji vsi bratje stili v dekle in spraševali: »No, Režka, ali si se butala za našega ali pa za onega vnarnjarskega Jerneja?« Dekle pa je bilo svesto na strani svojega Jerneja.

Videč, da so ostali na cedilu, so sklenili bratje maščevanje. Ko je Jernej korajžil proti domu, so ga bratje napadli. Prvi ga je Nace pobil s pestjo na tla, Polde ga je spodnesel od zadaj ter ga dvignil tako, da je stal Jernej na glavi, noge pa so mu štele v zrak. Nato se je pričelo bunkanje, kamor in kakor je padlo. Jernej je obležal nezavesten, ves pobit in strgan. Krav sa je pripeljal do prvega kmeta, kjer so ga obvezali in mu za silo zašli obleko. Ko si je za silo opomogel, je stopil danes do štangarskih orožnikov in opisal ves nedeljski dogodek.

Huda vročina po vsej banovini

Na Krasu suša — posebno vroče pa je na Dolenjskem

Ljubljana, 18. junija.

O hudi vročini zadnjih dni smo prejeli poročila iz raznih predelov Slovenije. Najbolj jo seveda vročino čutimo sami v Ljubljani, kjer podnevi redno vlada v senci nad 30 stopinj Celzija in je danes le za las popustila. Prvi prvim popoldanskim uram so se zbirali na nebu od severa, izza Kamniških planin, močni oblaki, ki pa se se počasi zopet raztepli. Razginal jih je jugozahodnik, ki pa je popoldne zopet popolnoma utihnil v višini in je nad Ljubljano vnovič legla mučna oparica. Vse je hitelo v vodo. Vsekakor je letošnja vročina najboljša reklama za kopaljšča in posebno še za letovišča — toda hudo meščanom, ki tega ne zmorejo. Kmetje pa so po preizkušnji preteklega ponedeljka v ponovnem strahu pred zopetnimi neurji. Barometer počasi pada nazaj proti 760. Proti večeru se je v Ljubljani čutilo le neznatno ohla-

jenje in oblaki so zopet začeli lezti na nebo. Vobče so zadnji čas tudi noči v Ljubljani izredno vroče.

Smo sredi košnje, ki je ob taki vročini seveda ugodna zaradi naglega sušenja sena. Na barjanskih travnikih se je trava zadnje dni v teku 24 ur posušila v seno in posebno ljubljanski združitelji raznih mestnih in okoliških travnikov hito s spraviljem.

Z Notranjskega nam poročajo, da je po Krasu že začela vladati suša, ki na zsemkrat še ni prehuda. Cerkljsko jezero polagoma presihata.

Naravnost neznosna vročina traja že nekaj dni po vsem Dolenjskem, posebno še med zidovi Novega mesta, kjer kaže toplomer v senci 37 do 38 stopinj C, na soncu pa kar po 40 do 43 stopinj C. Toplota Krke je redno 23 stopinj Celzija. Slične vročine ne pomnijo niti najstarejši Dolenjci. Kljub temu nenavadnemu vročinskemu pojavu dosedaj ni beležiti smrti.

Žrtev nepremišljenega strela

Na povratku s polja proti domu je bil s šibrami iz lovske puške obstreljen 17-letni fant

Novo mesto, 18. junija.

Včeraj popoldne je bila družina posestnika Krnc iz Spodnjih Lasknic, občina Mokronog, zaposlena pri obdelovanju polja. Na polju so pomagale materi sestre in 17-letni sin Janez. Po delu so se okrog 21 vračali proti domu, Janez pa je nosil na mesto matere v vsaki roki košaro plevla in dve motiki ter je hitel kakih 50 korakov pred ostalimi naprej.

Ko je fant, nosoč težko breme, prisopihal do meje posestnika Urha Srebrnjaka, se je hotel na nekem štoru odpočiti. V tem je začul Srebrnjakov glas: »Kdo je?« Krnc pa je odvrnil: »Jaz!« in se dostavil: »Saj vam ne bom ničesar odnesel.« Tisti trenutek pa je že počil iz lovske puške strel in

mladi Krnc se je zgrudil poleg štora na tla ves okrvavljen.

Mati in njegove sestre, ki so med tem prispele na kraj dogodka, so zagale krčevit jok, nakar so prihiteli vaščani, ki so nudili ranjenicu prvo pomoč. Posestnik Dolenjskega, vulgo Zagar, je ranjenico odpeljal k zdravniku v Mokronog, ki je odredil takojšnjo prevoz v kandijsko bolnico.

Fant je bil zadet od šibera iz lovske puške v desno pazduho, nadiaktno in desni kolik ter ima v svojem telesu nad 12 svinčinih zrn. Neznosno bolečine so mu povzročile utrpenje celo desne strani života, vendar pa je upanje, da bo mladenič ostal pri življenju. O podrobnostih, kako se je pripetil tragični dogodek, poizveduje sedaj orožništvo.

Mura ugrablja vedno nove žrtve

Mlinarski vajenec, ki bi moral drugega dne na nabor, je postal tretja žrtev Mure v zadnjih 10 dneh

Gornja Radgona, 18. junija.

Pri mlinarju Petru Györkesu v Lutvercih pri Gornji Radgoni se je učil mlinarske obrti 20letni Alojzij Fras iz občine Črešnjavec pri Gornji Radgoni; bil je brez staršev in je imel svoje sorodnike v občini Ivanjcih. Zaradi njegovega legega vedenja je imel mojster Peter Györkes prav nad. Ker je že dopolnil 20. leto starosti, bi moral iti k naboru, in sicer 17. t. m. v Slatino Radence.

Dne 16. t. m. opoldne je prejel njegov mojster Györkes za mladega nabornika dopisnico od njegovih sorodnikov iz Ivanjce s pozivom, naj pride mladenič na predvečer nabora domov in naj gre nato skupno z ondornimi fanti na nabor v Radence. Čeprav mu je gospodar izročil dopisnico takoj, ni mladenič prošil za dopust, nego je nameraval oditi na nabor takoj iz službe in se po končanem naboru takoj zopet vrniti, da ne bi v svoji učni dobi mnogo zamudil. Okrog 18. ure mu je gospodar sam od sebe dovolil, da lahko odide k svojem domov.

To je vajenca Alojza silno vzradostilo. Pripravil si je praznično obleko, da jo obleče za fantovski praznik. Pred odhodom pa se je še hotel temeljito okopati v Muri. Podal se je k obali reke in se tamkaj sleskel. Obleko je pustil ležati na bregu in stopil v vodo na mestu, kjer je uprava murske regulacije v svrhu reguliranja reke zabila več pilotov.

Ko je kmalu nato priletel k mlinu otrok Petra Györkesa in vprašal očeta, kak je mladi nabornik Alojz v praznični obleki, je postal gospodar pozoren, ker Alojza ni bilo od nikoder. Začel ga je klicati in ker se ni odzval, se je podal v onem pravcu, koder je Alojz prej odšel k Muri. Alojza seveda ni bilo več nikjer. Bilo mu je takoj jasno, da se je morala pripetiti nesreča. Ta sum so njemu pozneje potrdili tudi de-

lavci onstran reke Mure, ki so sicer videli, da se je vajenec kopal v reki Muri, niso pa opazili, da bi se vrnil iz reke na obalo. Valov nevarne Mure, ki je zaradi zadnje nevihte precej narasla, mladenič ni mogel premagati. Tako je Mura pri Gornji Radgoni v zadnjih 10 dneh pogotilna že tretjo žrtev.

Pogreb utopljenega vojaka

Iz Ljutomeru nam pišejo: Truplo kaplarja Štefana Bojanoviča, ki je utonil pri kopanju v Muri pri Gornji Radgoni, so že našli, kakor je »Jutro« že poročalo. Dobili so ga na tako zvani Budini na ozemlju vasi Motte, občina Cven. Prepeljali so ga v ljutomersko mrtvašnico in ga pokopali na tamšnjem pokopališču. Utopljenec je bil doma iz Vršenika na Hvaru.

Še en nesrečnik

Iz Dolnje Lendave nam poročajo: V Liskovce je bila pozvana komisija iz Dolnje Lendave k utopljenici, ki so ga potegnili iz Mure. Ker pa utopljenec ni imel pri sebi nobenih listin, se ni mogla ugotoviti njegova istovetnost. Utopljenec je možič, srednjih let in srednje postave, boljše oblečen in je bil v vodi dva do tri dni. Najbrže je nesrečno izvršil samomor.

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deca nudi v največji izbiri tvrdka J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova c. 12

Še 2 dni

traja prodaja srečk. V soboto se bo vršilo že prvo žrebanje. Torej zadnji čas za nakup srečk. Srečke morete kupiti v podružnicah „Jutra“ v Mariboru, Celju, Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah ter v podpisani hranilnici.

Zadržna hranilnica r. z. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Domače vesti

* **Odklikovanje admirala Stankovića.** Francoski poslanik v Beogradu g. Dard je na čast admiralu Stankoviću priredil predvečernji diner, na katerega sta bila povabljeni med drugim tudi generala Bodi in Čolak. Antić. Poslanik Dard je pri tej priliki izročil admiralu Stankoviću red legije časti, s katerim ga je odlikoval predsednik francoske republike.

* **Volaska vesti.** S kraljevim ukazom so imenovani: artiljerijski polkovnik za generala Borivoje Josimović za vojaškega delegata v Pragi; poročnik korvete Vladislav Kandare za poročnika fregate s činom z dne 28. junija 1930. narednik Franc Bežjak za artiljerijskega podporočnika; kapetan korvete Vladko Naglič za vršila dolžnosti komandanta kr. broda »Orao«; poleg redne službe na pomorski vojni akademiji; poročnik boj. broda 1. r. Henrik Klinar za vršila dolžnosti komandanta torpiljarke »T 3«. Ženitev je do voljena sanitet. kapetanu 2. r. dr. Aleksandru Žigonu z gđno. Darinko, hčerko Dimitrija Jankovića, protierlerja v Ljubljani ter artiljerijskemu poročniku Zoranu Pagonu z gđno. Milanko, hčerko Miljutina Gjorgjevića, ekonomu v Gornjem Crnuču v dunavski banovini.

* **Letonski konzulat v Zagrebu.** Dr. Fran Brčić, odvetnik v Zagrebu, je postal častni konzul letonske republike in mu je naša vlada že dala eksekutur. Področje novega konzulata so dravska, savska in vrbaška banovina.

* **Vsa narodna društva.** predvsem z Gorénjskega, opozarjamo, da dobita dva izrazita naša kulturna delavca na nedeljo 28. t. m. spominski plosči v svojem rodnem kraju in sicer slavni skladatelj Davorin Jenko in najizrazitejši slovenski igralec Ignacij Borštnik. Slavnosti bodo popoldne ob pol 3. v Cerkljah pri Kranju. Glede zveze z Ljubljano, Kranjem in Kamnikom bodo podrobno poročali takoj v začetku tedna.

* **Slovanski dermatološki kongres.** V dnevi 27. in 28. julija bo v Beogradu kongres Slovenske dermatološke federacije. Po vestih iz Prage se bo kongresa udeležil službeni zastopnik CSR ter mnogo profesorjev iz zdravnikov.

* **Kongres Zveze treznosti.** V Beogradu se bo v dnevi 3. do 5. julija vršil kongres Zveze treznosti. Minister prometa je udeležencem kongresa dovolil četrtinsko vozno ceno na vseh državnih železnikih in na parobrodih. Znižana vozna cena bo veljala od 30 t. m. za dobro kongresa.

* **Petletnica mežske podružnice SPD.** Podružnica SPD »Peca« Mežica. Črna bo proslavila 4. in 5. julija svoj petletni obdobje, združen s Ciril. Metodovo proslavo na Peci ob državni meji. Dne 4. julija bo prišel na Peco iz Črne, Zetjara in Mežice. Ob miraku zaigranje velikih kresov ob državni meji, umetni ognji in koncert rudniške godbe iz Mežice. Dne 5. julija pa bo ob 9. sv. masa pred Uletovo kočjo s soedovanjem rudniške godbe. Po maši koncert godbe pod vodstvom kapelnika g. Antona Skačaja. Za prenočišče bodo postavili štiri šotori in tudi za prehrano bo v polni meri preskrbljeno. Podružnica se obrača na vse slovenske planinarje s prošnjo za čim številnejšo udeležbo.

* **Dijakinje na mešani učiteljskih.** Minister prosvete je v smislu § 19 zakona o učiteljskih odredbi, da se v prvi razred mešanih učiteljskih sme vpisati kandidatin kvečjemu polovica skupnega števila vseh v ta razred vpisanih frekventantov in frekventantkin.

* **»Službeni list dravske banovine«** objavlja v 36. številki med drugim zakon o objavljanju malarije, zakon o ustanovitvi novega sreča mežskega s sedežem v Metliki, zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o državnih brambah, zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o narodnih solah od 5. decembra 1929, zakon o izpremembah navedbe min. prometa o zavarovanju državnega prometnega oseba zoper bolezni in neizgode, zakon o izpremembah zakona o žandarmeriji, navodilo o obnem pravnem postopku, odločbo ministra za socialno politiko in narodno zdravje o

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani
Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblaknost 1-10, 7. vrsta padavin, padavine v mm. — Temperatura: Prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo.

18. junija
Ljubljana 7. 759.5, 20.0. 48. tiho. 0. —; Maribor 7. 758.0, 19.6. 80. tiho. 0. —; Zagreb 7. 759.2, 23.2. 82. SEI, 0. —; Beograd 7. 759.1, 23.8. 76. ESEI, 4. —; Sarajevo 7. 761.4, 22.1. 72. tiho. 6. —; Skopje 7. 763.0, 22.3. 74. tiho. 6. —; Kumbor 7. 760.2, 23.7. 80. tiho. 6. —; Rab 7. 760.8, 21.7. 70. S4, 1. —; Split 7. 760.3, 24.6. 74. ESEI, 3. —; Vis 7. 759.7, 20.3. 90. SE8. mežia.

Temperatura: v Ljubljani 29.6, 16.6; Mariboru 26.1, 14.5; Zagrebu 31.4, 19.8; Beogradu 31.7, 20.2; Sarajevu 28.6, 18.3; Skopju 32.5, 14.4; Kumboru 33.4, 21.5; Rabu 33.0, 18.8; Splitu 33.6, 20.4; Visu 31.7, 18.2. Sonce vzhaja ob 4.12, zahaja ob 19.50. Luna vzhaja ob 5.45, zahaja ob 22.38.

delovni zaščiti pomožnega osebja in razglas o plačevanju trošarin na pnevmatiko in tovorne avtomobile.

* **Zdravilišče Rogaska Slatina je te dni** izdalo svoje prvo letošnje poročilo, iz katerega je razvidno, da je do 6. junija prišlo 886 gostov. Vsak gost zdravilišča ima pravico do polovične vožnje ob povratku, ako je vsaj 10 dni bival v zdravilišču. Potrdila za to ugodnost daje gostom stanovanjski urad.

* **Sprejem golčencev v pomorsko vojno akademijo.** Kakor objavlja »Službeni vojni list«, bo letos v prvi letnik pomorske vojne akademije v Dubrovniku sprejetih 25 golčencev. Pouk se bo pričel 1. oktobra in bo trajal tri leta. Kandidati za sprejem v akademijo morajo biti državljani kraljevine Jugoslavije, sposobni za vojno, pomorsko službo, popolnoma zmorni srbsko, hrvaškega ali slovenskega jezika, stari 17 do 21 let. K sprejemnemu izpitu se pripuščajo kandidati, ki so v naši državi položili izpit zrelosti na gimnaziji, realki ali realni gimnaziji, oziroma maturo na nautični šoli (akademiji), ako pa so ta izpit položili v inozemstvu, morajo predložiti potrdilo ministrstva prosvete, da je ta izpit enak izpitu v naši državi. V prošnji za sprejem v pomorsko vojno akademijo mora kandidat navesti tudi jezik, iz katerega želi polagati sprejemni izpit. Prošnje nai se pošljejo priporočeno ali na izročje osebno adiutanturi komande pomorske vojne akademije v Dubrovniku najkasneje do 15. avgusta. Izbrani kandidati se bodo koncem septembra pozvali na zdravniški pregled ter na sprejemni izpit iz aritmetike, geometrije in enega tujega jezika (francoščine, angleščine, nemščine ali italijanščine). Natančnejši pogoji so razvidni iz razpisa v 22. letosnji številki »Službenega vojnega lista«.

* **Pogreb prerano preminilega rimsko-topliškega sokolskega prosvetarja in talnika Vinka Šupanića** se je vršil v sredo ob velikem številu prijateljev in znancev. Ob določeni uri je krenil sprevod izpred hiše žalosti proti kolodvoru, kjer se je priključilo še ostalo občinstvo. Zastopana so bila vsa domača rimsko-topliška društva in v precejšnjem številu pokojnikovi stanovski tovariši železničarji. Na čelu sprevoda se je pomikala dolga vrsta sokolske dece in ostale šolske mladine, nato Sokoli v cilju z znaki in v krojih. Železničarska godba z Zidanega mosta, duhovščina s krsto, katero je spremljalo četvero Sokolov v krojih, sorodniki in ostalo občinstvo. Ob odprtem grobu je prvi izgovoril starešina rimsko-topliškega Sokola br. Dvofak, ki je poudarjal nenadomestljivo vrzel, ki se je pojavila z njegovo prerano smrtjo v sokolskih vrstah. Drugi pa se je poslovil od pokojnega brata Vinka z lepim govorom odposlanec celjske sokolske župe br. Alžbiji Baša. Domači Sokol je položil na grob krasen venec z jugoslovensko trobojnico, ki je nosila napis: »Svojemuz zaslužnemu bratu poslednji sokolski zdravilo«. Po končanih obredih je železničarska godba zaigrala sokolsko himno. Pokojniku, agilnemu sokolskemu delavcu, bodi ohranjen časten spomin, prizadeti rodbini pa iskreno sožalje!

* **Novi grobovi.** Iz Braslovč nam pišejo: V tork smo spremenili k večjemu počitku očeta našega narodnega junaka in koroškega mučenika Srečka, g. Matijo Puncerja. Po težki bolezni nas je v nedeljo v 77. letu starosti zapustil. Pokojni je bil soustanovitelj moziškega Sokola ter eden njegovih najstarejših članov. Vse življenje je bil neustrašen narodnjak, ki ga je poznala vsa bivša Stalerska. — V Celju je umrla ga. Ema Jurkova, soproga Sokolskega nadzornika v p. stara 70 let. Blagoslovitev trupla bo jutri ob 11. dopoldne v Gajevi ulici št. 13. odkoder bodo pokojnico prepeljali v Žice, kjer bo pogreb jutri popoldne ob 15. — Na Runču pri Ormožu je 16. t. m. umrla v 56. letu starosti ga. Ivanka Vertova v posestnica in soproga nadučitelja v pokolu. Bila je vzorna gospodinja in dolga leta krušna mati učiteljem na runčih šoli. Ob njenem preživetju grobu plakajo zapuščenji soprog, tri hčere in šest sinov. — V Radovljici je umrla ga. Lucija Golmarjerjeva, za katero žaluje uvelodna rodbina Homanova. Pogreb blage pokojnice bo jutri ob pol 18. — Pokojnim bodi ohranjen blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Jugoslavija** (Jugoslavenski Turizam). Junjska številka našega oficijel. glasila za propagando turizma v inozemstvu prinaša ob bogatih ilustracijah naslednje članke: prof. dr. A. Avers: Die Entstehung der Adria, dr. Hermann R. Leber: Dalmatinische Katedralen II., Maria v. Zuccari: Hvar, Die Rosmarininsel, dr. R. Probst: Lopud bei Dubrovnik, Jonny Behm: Robinsonaden, Milo Paker: La Yougoslavie touristique et les Français, Fany Copeland: Slovenia in summer. Letna naročnina je 120 Din. za inozemstvo 140 Din. Toplo priporočamo.

* **Razstava izdelkov grafičnih valencev dravske banovine** bo v prostorih tehniške srednje šole v Ljubljani (britičje) od 24. do 30. t. m. Slavnostna otvoritev bo v sredo 24. t. m. ob pol 12.

* **Področnost o hudi uri v Kotljah.** Pišejo nam: 15. junij je bil za Kotljace resen strahu in groze. Okrog 14. se je začelo nebo temniti. Od vseh strani so se valili temni oblaki. Mirnemu dežju je sledil

strahovit nali, katerega je spremljal silen vihar. Lilo je kakor iz skafa. Naši sicer mirni potoki so se mahoma spremenili v opasne hudournike. Voda je dila povsod z veliko brzino in odnašala kakor igračke s seboj mostove, hlode, hišno oropavo, perutnino, mlino, jeze, škarpe. Po hlevih je stala prestrašena živina globoko v vodi. Splavilo je mnogo rodovitne zemlje z vrhov, njiv in travnikov, uničilo mnogo kultur, nasulo pa debele plasti peska. Žito, ki je obetalo lep pridelek, leži kakor povaljano in najbrž ne bo več vstalo. Zelo trpele so tudi naše ceste. Najbolj prizadete so one kmetije, katere imajo globljo lego. Najbolj bali smo se toče, ki pa ni napravila preveč škode.

* **Visoka starost.** V Pančevu je umrl ekonom Jovan Ondi v visoki starosti 104 let. Do poslednjega trenutka je bil zdrav in svež. Zapustil je številno družino.

* **Kronika nesreč v Slovenizradcu.** Poročajo nam: Boris Debelak, dijak slovenizraške meščanske šole, je pri granju padel tako nesrečno, da si je zlomil desno roko. Josip Skalovnik se je pri sekaniu drv z vso silo vseknil v koleno leve noge. Francu Vojnincu se je pri nakladanju lesa zmečkalo več prstov na desni roki. Baltazar Oiberšek je padel pri razstreljevanju kamena v domačem kamnolomu tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo. Ivan Knez je po nepredvidnosti stonil na ročaj kose in mu je rezilo prerezalo na levi roki vse žile. Vsi ponesrečenci se zdravijo v slovenizraški bolnici. — Posestniku Krizmanu v Št. Vidu je požar uničil novo zgrajeno kozolec. Zaradi vetra in pozne nočne ure je bilo vsako reševanje brezuspešno. Škoda, ki je precej velika, je le deloma škoda z zavarovalnico.

* **S padcem v prepad se je rešil smrti.** V sremskem selu Tržicu se je ob priliki zadnje nevihte pripetil redek dogodek. Sedemletni Stjepan Vasić je na planini pasel ovce. Ko je proti večeru gnil ovce domu, je po nepredvidnosti padel v neki prepad ob potu. Že v naslednjem trenutku je udarila strela ter ubila deset ovac. Le zaradi padca v prepad je pastir ostal pri življenju. Naslednje jutro so ga nezavestnega našli in ga prepeljali v bolnico.

* **Samomor emigranta.** V Brusie na otoku Hvaru se je nedavno iz Amerike vrnil Mato Hrastelj, star 55 let. Našel je svoje hišo skoraj v ruševinah, izmed njegovih nekdanjih tovarišev pa ni bilo nikogar več v domačem kraju. Vse to je nanj vplivalo tako porazno, da si je v sredo pogoltnil v desno senec.

* **Vrednost denarja.** Naj si bo dolar ali dinar, gospodinja mora vedno varčevati pri nakupu. V današnjih težkih časih je pravilna razdelitev zaslužka zelo važna in v zadnjih desetletjih smo se prepričali, da ne more varčevati, kdor ne pozna kako voeti blaga. Zaman dajemo za cenejša blago manjše zneske, ker je tako blago za nas komično dražje kakor malo dražje blago boljše kakovosti. Posebno skrbno je treba izbirati toaletno milo, ker se njegova kvaliteta ne spozna takoj. Spoznati dobro kvaliteto, je težko celo za strokovnjaka, kaj šele za laika. Da ne bo razočaranja, je treba kupovati samo zanesljivo blago znanih trgov. Za kvaliteto mila Palmira jamči tovarna, ki obstoja že več desetletij.

* **Razprodaja manufakturnega blaga** se bo vršila od jutri dalje v trgovskih prostorih tvrde Jos. Ravnikar v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7-I. Nakup blaga bo nadve ugoden. Berite današnji oglas!

* **Veliko javno tobaklo priredi 21. t. m.** ob vsakem vremenu Prostovolno kazino društvo Berkovci na vrtu g. Matije Jurinca. Nad 500 krasnih dobikov. Vsi vrljudno vabljeni.

* **Obiščite hotel Union na Bledu,** ki je prijetno, udobno in poceni bivališče preko sezone. Izletnikom so sobe za prenočišče vedno na razpolago. Nudi se vsem cenjenim obiskovalcem do zelo nizkih cenah izborna vina, vedno sveže pivo in okusna jedila — Avtobusna postaja, Cena Lesce-Bled samo 5 Din.

* **Dobro vležan sir emendolec** najboljši kakovosti nudi po dnevnici ceni Mlekarska zadruga v Novi vasi pri Rakeku. Tedensko tudi trikrat sveže maslo.

* **Obidele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

* **Poljski pevski zbor »Echo«** iz Krakova, ki bo koncertiral v ponedeljek v Filharmonični dvorani, je že kakih deset dni na turneji po naši kraljevini. Beograjski listi so prinesli o koncertu najlaskavejše ocene. Vsi kritiki hvalijo veliko muzikalnost in visoko glasovno izobrazbo vsega moškega zbora. Tenorji se odlikujejo z izredno milino, basji pa so naravnost impozantni ter izredno ugažajo, posebno v globokih legah. Zbor precizno odgovarja na vsak mig svojega dirigenta, ki je eden najbolj znanih sodobnih poljskih kompozitov: Boleslaw Walek — Walewski — Tako se nam obeta zopet izredni muzikalni užitek, to pot od prvotnega moškega zbora, ki nam bo podal po večini neznanega dela iz bogate literature svojega naroda. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

* **Akademski klub za DN in akademski klub** za proučevanje mednarodnih problemov vabita vse člane in prijatelje na predavanje danes ob 18. na univerzi, soba 77. Govoril bo g. B. Kermavner o temi: »Gospodarstvo in politika v Evropi«.

* **Na meščanski šoli** bo šolsko leto zaključeno s šolsko proslavo Vidovega dne 28. t. m. ob 8. uri. Po proslavi razdelitev spričeval in otvoritev razstave risb in ročnih del, h kateri vabi mladina starše in ostalo občinstvo. Upa na blagohotno kritiko in opravičilo to z enomesečnim čakanjem na otvoritev in s skromnimi razmerami brez učitelja in učnih pripomočkov, v katerih je šola v svojem prvem letu obstoja životarla.

Pravo NIGEROL (Patent št. 5022) olje ali krema za solenjenje in masazo so ne prodajata odprto, temveč le v originalnih steklenicah po 15 Din, tubah po 8 Din ali skafih po 8 Din s varstvenim znakom »samo rec« in imenom »Nigerol«. — Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.
Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica št. 5.

Za poslado:

Mirim čokolado

* **Glasbena Matica** je priredila v soboto zaključno produkcijo. Gojenci in gojenke so pokazali izvrstno znanje. Dirigiral je učitelj glasbe g. Fakin, ki se je s svojo gospo mnogo prizadeval, da je ustvaril tako lep zbor. Žal, se naša publika kljub brezplačnemu vstopu ni številno odzvala vabilu mladine.

* **Mestno središče T. M. naznanja vsem članom,** posebno na onim, ki se nameravajo udeležiti treznostnega kongresa v Beogradu od 4. do 7. julija, da se udeležijo danes 19. t. m. ob 5. popoldne v Akademskem kolegiju informativne sestanka. — Vožnja v Beograd je četrtinska. Po kongresu se vrši izlet na Džerdab.

* **Danes ob pol 18. v operi »Zlati šah«.** Privoščite deci po šolskem letu nekaj ur plemenitega razvedrila Cene sedežem od 3 Din do 10 Din. stojišče 1.50 Din.

* **Spored VII. javne produkcije golčencev konservatorija** drevi ob 20. v Filharmonični dvorani je: 1.) Vit. Novak op. 3: 3 skladbe za violino. Igor Zoran Pianek, pri klavirju prof. Karel Jeraj. 2.) Weber: Arija Maksa iz »Carostrelca«. Poje Krmotič Ivan, pri klavirju Reinhold Gallatia. 3.) Vypalek: Uspavanka. Musorgski: Scherzo. Igor na klavirju Menardi Pia. 4.) Alabiev: Slavček. Niewiadomski: Smeje se zlato polje. Poje Dragica Sok, pri klavirju Marijan Lipovšek. Bruch: Violinski koncert v G — molu. Igor Ladislav Marin, pri klavirju Pavel Šivic. 6.) Novak: Ljubav je kakor zvezda. Škerjanc: Večerna impresija. Grečanirov: Domačija. Poje Marija Laharnar, pri klavirju: Menardijeva. 7.) Mendelsohn: Variacije za klavir. Igor Pavla Kanc. Rossini: Kavačija Figara iz Seviljskega brivca. Poje Švigelj Cveto, pri klavirju Gallatia. 9.) Erch: Kromatična fantazija in fuxa. Igor Marijan Lipovšek. 10.) Saint — Saens: Arija iz opere Samson in Dalila. Poje Franja Bernot — Golob, pri klavirju Pavel Šivic. 11.) Fibich: Pesem. Goens: Scherzo, za čelo in klavir. Igora Baide in Lipovšek. 12.) Saint — Saens: Duet iz »Samson in Dalila«. pojeta Bernot — Golobova in Cveto Švigelj. Nastopajoči gojenci so iz šole prof. Jeraja, Poedranspergove, Antona in Janka Ravnika, Wistinghausne, Slaša in Berana. Vstopnice od 10 Din navzdol v Matični knjigarni, kjer se dobi tudi natančni spored.

* **Dela na viški tramvajski progi** se hitro bližajo dovršitvi. Na Tržaški in Rimski cesti pleskalo z rdečo barvo ob progi postavljene traverze in stebre. Napeljava dovodne bakrene žice je uspeša že do Gradišča med Mundovo in Vidmarjevo hišo. Prvi tir je dovršen od Luckmanove hiše pa do Lovšinove gostilne. Na drugem tiru odmetavajo z betonom tirnice, dovažajo mednje pesek ter vlagajo vanj večje granitne kocke. Sedaj so s tem delom zaposleni ob manjši Mundovi hiši. V zvezi z viškim tramvajem je postavitev štirih betonskih stebrov pred nuskovo šolo tih ob cestišču v večjo varnost šolske mladine.

* **Darila slepm.** Namesto venca na krsto umrlega Antona Bajca je darovala tvrda Golob & Ko. Ljubljana — Vič. Društvo slepih 100 Din; rodbina Josipa Vrhovca pa 150 Din. — Rodbina Stanko Zargi v Kamniku je poklonila slepm 50 Din mesto venca na krsto g. Joži Čotiču.

* **Velika tekma koscev v Berčevem.** Zveza kmetijskih fantov in deklet v Ljubljani priredi v nedeljo 21. t. m. veliko tekmo koscev za naslov prvaka Zveze. Tekmovalo bo večje število kmetijskih fantov iz vse naše banovine. Obenem priredi Zveza tudi tekmo koscev — škricov, kjer bo tekmovala naša šolana inteligenca, ki še ni popolnoma pozabila kmetijskega dela. Za kosce — tekmovalce so predvidene zelo lepe nagrade, da omenimo samo nagrado g. bana Marušića. Po tekmi bo velika kmetijska veselica, ki jo priredi društvo kmetijskih fantov in deklet v Berčevem. Iz Ljubljane bo posetnikom na razpolago zelo ugodna avtobusna zveza izpred Mestnega doma (Krekov trg).

* **Nočni požar.** V Vošnjakovci ulici, na dvorišču hiše št. 6, je skladišče družbe »Papirografija«, ki se z eno steno tišči delavnice Ivana Figarja, izdelovalca pil. V delavnici je huda vročina, kajti za pila je potrebna visoka temperatura. Dimnik iz delavnice drži mimo stene skladišča, ob kateri je bilo naloženih več bal papirja. Krstovacev Maks Blelec, ki stanuje v isti ulici, je ponoči ob 1.45 opazil sumljiv dim, ki se je širil iz skladišča. O tem je obvestil stražnika Jakobova Žitka in ta poklicne gasilce, ki so ozenj v nekaj minutah pogasili. Škoda ni velika in je »Papirografija« tudi zavarovana.

* **Tatvine.** 68letni delavec France Zadnikar, ki stanuje na Tržaški cesti 16, je v nedeljo odšel z doma in pustil ključ pod slamnjačo pred vratmi. Ko se je zopet vrnil, je opazil, da je neznan tat, ki je moral poznati domače prilike, odprl stanovanje in iz nezaklenjenih omar odnesel 320 dinarjev. — V Sredini pri Ptujju rojenemu zidarju 38letnemu Jakobu Žinku je bilo na njegovem stanovanju ukradenih 360 Din, ko je ponoči trdno spal. — V tork je neznan tat izmaknil akademiku J. K., stanujočemu v Oražnovem dijaškem domu, oro kopanin na Savi pod Štirinim kopališčem listnico z akademsko legitimacijo in manjšo vsoto denarja in nove rjave čevlje z nogavicami. Dototnik, ki je revnemu akademiku vzel njegove edine čevlje, se naproša, naj mu po možnosti vrne vsaj akademsko legitimacijo, ki je zani itak brez pomena.

Iz Maribora

* **Pozdrav češkimi Sokolom** prirede mariborska sokolska društva 22. t. m. ob 14. na glavnem kolodvoru. Češki Sokoli se udeležijo kot delegacija Češke obce sokolske velikega zleta jugoslovanskega Sokolstva v Splitu.

* **Na kongresu Zveze jugoslovanskih mest** v Sarajevu bosta zastopala mariborsko občino podžupan dr. Lipold in magistrni svetnik Barle.

* **Zadnja glasbena predstava** bo v soboto opera »Evangelinik«, ki se je uvrstila med letošnje najboljše glasbene uprizorbe. Sodelujejo trije gostje.

* **Nova oprema mariborske policije.** V kratkem bodo dobili mariborski policijski stražniki nove uniforme. Med drugim bodo odpravljene zvezde na ovratnikih, namesto dosedanjih ploščatih čepic pa bodo uvedeni šlemi kakor v Zagrebu. V prostorih mestne policije se vrše obširna obnovitvena dela in različne preizdave.

* **Tujski promet v Mariboru.** V prvi polovici junija je bilo pri zglaševalnem ura-

du priglašanih 1020 tujcev. 809 je inozemcev.

* **Težka avtomobilska nezgoda.** Snoči okoli 18. je bila pozvana mariborska rešilna postaja v Ranco pri Pesnici, kjer je podir avstrijski avtomobil št. 10-345 po cesti korakajočega 40letnega upravitelja vinogradov tvrde Pugal in Rosman. gosp. Ivana Dimnica. Avtomobil je vrzel g. Dimnica s tako silo po tleh, da je zadobil hudo poškodbe.

* **S strehe je padel.** Nastavljenec kleparskega podjetja I. Rihl, 25letni Makso Meršnik, je med delom pri žlebih na neki stavbi tako nesrečno manipuliral, da je padel s strene na zemljo. Imel pa je čudovito srečo, ter se samo malo potolkel.

* **Nesreča pri delu.** Pri zabijanju žebeljev na neki novi stavbi si je po nesreči zabil žebelj v prst 25letni delavec Srečko P. — 25letni strugar Anton Wagner pa je pri dvigavanju železne plošče zašel s prsti pod nio in si jih na levi roki precej poškodoval.

* **Nesrečen padec.** Pri povratku v Studence je padla na vozlu Pristaniške ulice ob Brezu 48letna zasebnica Stefaniia Zaibt tako nesrečno, da se je udela pobila nad levim oesom. Reševalni oddelek ji je nudil prvo pomoč.

* **Aretacije.** Včeraj je imela mariborska policija precej dela, ter je bilo izvršenih sedem aretacij ter vloženih 15 prijav. Med aretiranimi je tudi stara znanaka mariborske policije Filomena R., ki je okoli polnoči zbudila s svojim vpijem skoro polovico Smetanove ulice. Da je bil trušni še večji, je pričela razbijati šipe na spalnici svoje matere, s katero živi v večnem prepiru. — Neki posestnik iz Slovenije vasi z možatim imenom Lovrenc na se je tako nabral vinske kapljice, da je obležal na cesti ter se zbudil šele pozno v policijskem zaporu.

* **Kinopredstave.** Grajski kino od danes dalje 100% nemški govorečih in zvočni vefilim »V službi cesarja«. — Union kino od danes dalje 100% govorečih in zvočna vefidrama »Ljubav Renate Langene«. (Njegovo naslednje pismo.)

Iz Celja

* **Razne nesreče.** Pri ključavničarskem mojestru Globokem v Gubčevi ulici zaposlen 17-letni vajenec I. Šusteršič se je med delom lažje poškodoval na desni roki. Zdravi se v bolnici, kamor je prišel po pomoči tudi 67-letni posestnik Pavel Štraser iz Vitanja, ki je padel predvčerajšnjim popoldne z voza, naloženega s senom. Konja sta se mu namreč zaradi mimo vozečega avtomobila splašila. Štraser je dobil težje poškodbe na glavi.

* **Samomor posestnika.** Poročali smo, da je v soboto izginil neznan kam 37-letni posestnik in tovarniški nameščeneec Anton Jezernik iz Lokrovca pri Celju. Od doma je odšel le v spodnji obleki in so domači takoj sumili, da se bo zadelva tragično končala, zlasti ker je Jezernik že nekaj dni napovedoval, da si bo nekaj naredil. Predvčerajšnjim pa so našli Jezernikovi domači svojega družinskega poglavarja obešenega na smreki, stoječi le nekaj korakov od domače hiše. Jezernik je visel med gostimi vejami kake 4 metre visoko ob debelu. Truplo je bilo prepejano v mrtvašnico celjskega okoliškega pokopališča. Jezernik je izvršil žalostno dejanje v duševni zmedenosti.

* **Izgubljen prstan.** V sredo opoldne je bil izgubljen na Kralja Petra cesti v okolici odcepa Miklošičeve ulice zlat ženski prstan z vložnim belim kamnom. Pošteni najditelj naj ga odda v celjski podružnici »Jutra«.

* **Conjenemu občinstvu naznanjam,** da sem otvoril mesarijo na stolnici na Glavnem trgu. Goveje meso bom prodal po 10-12 Din kg. Priporočam se: Ferdinand Dečman.

* **Le še danes in jutri si morete** nabaviti srečke I. razreda 22. kola državne razredne loterije. Žrebanje bo jutri.

Iz Kamnika

* **Lepa prireditelj Podmladka BK v Tunjicah.** Visoko gori v Tunjicah so v nedeljo na prostem pred šolo igrali »Pepelko«. Na sporedu je bilo še petje, rajanje in deklamacije, kar Tunjčani še niso videli. Prireditelj sta priredili šolska upraviteljica gđ. Iva Justinova in učiteljica gđ. Zora Čuk.

* **Sokolski zlet v Beogradu** so v ponedeljek predvajali v gasilskem kinu. Dopoldne je film gledala šolska deca

GOSPODARSTVO

— Petdesetletnica Beogradske trgovske omladine. Dne 21. t. m. bo slavila Beogradska trgovska omladina petdesetletnico svojega obstanka in dela. Ustanovljena je bila pred petimi desetletji kot socialna in prosvetna organizacija trgovcev, ki naj skrbi za napredek trgovske omladine. Od tistega časa do sedaj se je Beogradska trgovska omladina razvila in močno in veliko stanovsko organizacijo, ki ima fonde in številne kulturne in človekoljubne ustanove. Beogradska trgovska omladina ima med drugim tudi svojo trgovsko solo, ki jo posreduje skoro vsi trgovski pomočniki v Beogradu. Organizacija ima svojo čitalnico in knjižnico in bolniško blagajno. Leta 1891. je začela izdajati svoj list »Trgovinski glasnik«, ki je v početku izhajal trikrat na teden, a od leta 1900. izhaja dnevno. Za priložnost proslave svoje petdesetletnice je izdala Beogradska trgovska omladina obsežno spominsko knjigo, ki med drugim opisuje razvoj gospodarstva v Beogradu in v Srbiji. V knjigi je tudi podrobno opisana zgodovina razvoja Beogradske trgovske omladine. Knjiga ima v začetku kraljevo sliko z njegovim posvetilom in priznanje zaslug, ki jih ima organizacija za trgovski stan.

— Vprašanje ribje borze na Sušaku. Preteklo soboto se je vršila na Sušaku anketa, ki je obravnavala ustanovitve ribje borze na Sušaku, da bi se na ta način organiziral in povečal konsum morskih rib. Anketa je bila sklicana na inicijativno savske banske uprave. Razen zastopnikov banske uprave, Zbornice za TOI in mesta Sušaka so se udeležili ankete zastopniki ribičev iz gornje Primorja in Ribarske zadruge na Sušaku. Zastopniki ribičev iz Crikvenice so v živahni diskusiji zlasti poudarili za to, da se temeljito rešijo vprašanja organizacije prodaje, povečanja konsuma in podpiranja ribištva. V zvezi s tem se je razpravljalo o načrtu ribje borze. Med diskusijo so se čule kritike o sušaki mestni upravi, ki baje ne kaže zadostnega razumevanja za to vprašanje. Prav tako se je ostro kritiziralo poslovanje ribijh prekupecev, ki kupujejo ribe od ribičev po nizkih cenah, a jih potem da dalje prodajajo po neupravičeno visokih cenah. Zahtevalo se je, da se to vprašanje uredi še pred ustanovitvijo borze. Sprejet je bil predlog, da se na ribarnici uveljavijo pravilnik, ki velja v Splitu in ki se je izkazal kot zelo praktičen. Naposled se je glasno sklenilo, da banska uprava izdela načrt pravilnika, v katerem bodo regulirana vsa ta vprašanja. Načrt pravilnika se bo razdelil ribičem v vsem Primorju, da ga proučijo, nakar se bo obravnavala na ponovni anketi.

— Dovoljenja in ustanavljanje industrijskih in tvorničkih podjetij. Po paragrafu 88. zakona, s katerim se podaljšuje veljavnost odredb dosedanjih finančnih zakonov, sme edino minister za trgovino in industrijo dajati dovoljenja za ustanavljanje industrijskih in tvorničkih podjetij, kolikor se tičejo narodne obrambe. Pojem industrijskih in tvorničkih podjetij se jemlje po odredbah srbskega obrtnega zakona iz l. 1910., natančneje navodila o tem pa predpiše minister za trgovino in industrijo sporazumno z ministrom za vojsko in mornarico. V uporabi tega pooblastila je g. minister trgovine in industrije odredil, da je njegovo dovoljenje potrebno samo za produkcijska podjetja, v katerih je zaposleno preko 15 delavcev, ako ima podjetje motorni pogon ali 25 delavcev, ako podjetje nima motornega pogona in da se delo izvršuje samo v eni delavnici ali na enem kraju. V to število delavcev se všteta tudi vajenci.

— Preko poizkusne in kontrolne kmetijske postaje v Ljubljani se je maja letos uvozilo v našo državo 1.144.500 kg lanenega semena, ostalih vrst semenja pa 3000 kilogramov. Umetnih gnojil se je uvozilo 90.000 kg, insekticidov in fungicidov pa se je iz Italije uvozilo 205.000 kg.

— Za izvoznike preko Belgije. Belgijske železnice opozarjajo zainteresirane, da mora imeti carinska deklaracija za blago, ki gre tranzitno čez Belgijo, naslednje podatke: označbo izvora blaga in kraj, kamor je blago namenjeno, število kosov, vsebino, težo in vrednost.

— Prodaja. Dne 1. julija bo pri glavni carinarnici v Subotici prodaja okrog 95.000 metrov polsivilnih trakov za klobuke. — Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani.

— Dobave. Strojni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave bakrenih cevov, do 25. t. m. pa glede dobave kavčukastih cevov, kavčukastega platna, kolinskih obrobov, tesnil in kavčukastih zagostkov. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 100.000 komadov betonskih opek; do 30. t. m. glede dobave 300 kg sadre, 100 kg kleva, 100 kg cinkovega belila, 100 kg barve in 20 kg laka; do 13. julija pa glede dobave merilnih aparatov. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do

30. t. m. ponudbe glede dobave 1000 kg vulkanskega olja. Direkcija državne železarne Vareš sprejema do 1. julija ponudbe glede dobave trolejskega materiala, 7000 kg tračnic, 1000 kg minija, 500 kg firneža, 100 kg repnega olja in 5 kg zlate bronce. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 2. julija ponudbe glede dobave 120 m³ hlodov, 10 komadov dežnih plaščev. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 2. julija ponudbe glede dobave 10.000 kg negašenega apna, 10 m jermen za električni pogon in 500 kg cerasita za izolacijo. Oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani.

Borze

18. junija.

Vojna škoda na današnjem zagrebškem efektivnem tržišču ni zabeležila bistvenih izprememb; zaključila se je za december po 411 in 411,5. Od ostalih državnih papirjev so se trgovali 8% Blair po 91, 7% Blair po 81 in 81,25 in 7% Državna hipotekarna po 81,25. Zaključki v bančnih papirjih so: Union po 165, Jugo po 67 in 67,5, Narodna po 7000 in Prastrediona po 940 in 900; v industrijskih papirjih: Gutmann po 120, Slaveks po 25, Drava po 235, Ljevaonica po 170 in Isis po 45.

Derive.

Ljubljana. Amsterd. 22.735, Berlin 13.40 do 13.43 (13.415), Bruselj 7.864, Budimpešta 9.874, Curih 1095,3—1098,3 (1096,8), Dunaj 792,04—795,04 (793,54), London 274,32—275,12 (274,72), Newyork 56,27—56,47 (56,37), Pariz 221,17, Praga 166,87—167,67 (167,27), Trst 294,55—296,55).
Zagreb. Amsterd. 22.7050—22.7650, Dunaj 792,04—795,04, Berlin 13,40—13,43, Bruselj 784,00—788,00, Budimpešta 985,556—988,556, London 274,32—275,12, Milan 294,60—296,60, Newyork 56,27—56,47, Pariz 220,17—222,17, Praga 166,87—167,67, Zürich 1095,30—1098,30, Varšava 636 blago.
Curih. Zagreb 9.11625, Pariz 20.1625, London 25.0475, Newyork 514.9250, Bruselj 71,70, Milan 26,96, Madrid 51,50, Amsterd. 207.2750, Berlin 122,80, Dunaj 72.3750, Sofija 3,73, Praga 15.2525, Varšava 57,70, Budimpešta 90.0250, Bukarešta 3.0650.

Dunaj. Beograd 12.5775—12.6175, Berlin 168,56—169,06, London 34,545—34,645, Milan 37,205—37,305, Newyork 709,95 do 712,45, Pariz 27,81—27,91, Praga 21.0275 do 21.1075, Curih 137,92—138,42.

Efekt.

Ljubljana. 8% Blair 91 bl., 7% Blair 81 bl., Celjska 150 den., Ljubljanska kreditna 120 den., Prastrediona 950 den., Kreditni zavod 195 den., Vevče 120 den., Slabna 40 den., Ruše 220 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 408 do 410, za julij 409 do 411, za december 410 do 412, investicijske 86,5 do 87, beguške 66 blago, 8% Blair 91 do 91,25, 7% Blair 80,75 do 80,75 do 81,25, 7% Državna hipotekarna 80,5 do 80,75, 80 denar; bančne vrednote: Hrvatska 50 do 60, Poljo 53 do 55, Kreditna Narodna 120 do 125, Union 165 do 167, Jugo 67—68, Ljubljanska kreditna 120 denar, Narodna 6800 do 7200, Prastrediona 940 do 970, Srpska 191 denar, Zemaljska 118 do 121; industrijske vrednote: Narodna šteta 25 denar, Gutmann 118 do 121, Slaveks 25 do 30, Danica 65 do 70 (brez kupona), Drava 235 do 236, Sečerača 245 do 260, Narodna minilska 15 blago, Ljevaonica 170 do 180, Union milin 70 blago, Vevče 120 denar, Isis 44 do 47, Trbovlje 235 do 245.

BEograd. Vojna škoda zaključki 409,5 in 409, investicijske 86,5 denar, agrarne 48,5 denar, 7% Blair zaključek 80,75, 8% Blair zaključek 90,75, 7% Državna hipotekarna zaključek 80,875, beguške zaključki 65,5, 66 in 66,25, Narodna zaključek 6700.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (18. t. m.). Tendence za les slaba. Zaključkov ni bilo.

ZITO

+ Ljubljanska borza (18. t. m.). Tendence za žito stalna. Brez zaključkov. — Nudi se (ico slov. postaja, mlevska vozna, plačljivo v 30 dnevi): pšenica: polska, 80 kg po 267,50—270, srbskanska, 80 kg po 265—267,50, okolica Subotica, 79,80 po 262,50—265, okolica Sombor, 79 kg po 252,50—255, baranjska, 79 kg po 242,50—245; koruza: baška, rešetana po 155—157,5 (pri navadni vozni po 160—162,5); oves: baranjski po 225—230; moka: banatska 0c po 375—380, baška 0c po 360—365.
+ Novosadska blagovna borza (18. t. m.). Tendence neizpremenjena. — Promek: 3 vagoni pšenice, 14 vagonov turščice in 5 vagonov moke. Pšenica: srednje: baška, 79/80 kg 180—185; okolica Novi Sad 79/80 kg 180—185; okolica Sombor, 79/80 kg 165—170; baška polska, 79/80 kg 190—195; gornjebaška, 79/80 kg 190—195; srbska, 78 kg 162,5—167,5; okolica Indija, 78 kg 167,5—172,5. Turščica:

baška, Dunav, Sava 100—101; okolica Sombor 100—101. Moka: baška 0c in 00c 260—280, 0c 250—260; 0c 240—250; 0c 225—230; 0c 120—130. Otrubi: baška, sremski in banatski 112,5—117,5.

+ Budimpeštanska termiska borza (18. t. m.). Tendence lahka. Promet omejen. Pšenica: za junij 14,45—14,47. Turščica: za junij 13,43—13,44, za avgust 13,55—13,56, za maj 1932 11,48—11,49, transitna za junij (obračunski tečaj 10,90), za avgust (11,00).

ZIVINA

+ Zagrebški tedenski sejem (17. t. m.). Dagon živine razen prasev za rejo je bil slab. Cene goveji živini, svinjam in konjem so ostale neizpremenjene. Za inozemstvo so kupovali italijanski in avstrijski trgovci konje in mlado živino. Prasi so se kupovali v glavnem za Dalmacijo in Slovenijo, zaradi česar so jim cene poskočile. Trgovci so se za kg žive teže: biku po 5,50 do 6, krave za klanje po 3,25 do 4,50, junice po 4,25 do 5,25, voli I. po 7 do 8, II po 5 do 6, pitane svinje po 6 do 7, nepitane 6 do 6,50, teleta po 6 do 7 (zaklana po 7 do 8 Din). Prasi so se trgovali po 55 do 140 Din komad, konji pa po 3500 do 6500 Din za par.

Sport

Concordia : Ilirija

V nedeljo se vrše v vsej državi borbe za lige. Tudi v Ljubljani. Dočim je Primorje prosto, bo Ilirija nastopila proti državnemu prvaku, zagrebški Concordiji, ki je tudi letos na čelu prvenstvene tabele I. skupine. Skoraj odveč je hvaliti vrline Concordije. Znano je, da je to danes morda najbolj solidno in v vseh delih izenačeno moštvo v državi. Dusa Concordije je srednji krilec Premier, večkratni državni reprezentant, izvrsten je pa tudi Concordijin napad. Desna zveza Zivković ali »Bombaš« je izobren strelec, izvrsten tehničar je tudi nova spojka Valjarevič. Obrambni trio Demeč, Pavičič, Babič je skoraj najboljši v Zagrebu. Poleg zadostne tehnične vigranosti bo na odliko Concordijo tudi izredna borbenost ter član. Letos je Concordija porazila vse svoje nasprotnike, tudi splitskega Hajduka. Neodločno je igrala edino z zagrebškim Haskom.

Ilirija je sicer v zadnjih tekmah zelo slabo odrezala, za tekmo proti Concordiji bo pa moštvo temeljito pregrupirala in upa, da ji bo uspelo izboljšati častnejši rezultat. Tekma se bo vršila ob 17.30 na igrišču Ilirije, sodil bo mariborski sodnik dr. Platinšek.

Koturiški savez pododbor Ljubljana vabi vsa včlanjena društva, da se udeležijo v nedeljo 21. t. m. ob 14. medklubske dirke, združene z veselič kolesarskega društva »Zarje« Zg. Kašelj, v gostilniških prostorih g. Fr. Anžurja v Vevčah. Start in cilj je poleg imenovane gostilne.

Sabljaki turnir v Zagrebu. Pozivajo se vsi, ki se nameravajo udeležiti kot gledalci ali tekmovalci državnega sabljarskega turnirja v Zagrebu, da se javijo najkasneje do petka 19. t. m. pri tajniku J. Baru. Mestni trg 5/1, ali pa v borilnici pri treningu v petek v svrhu izdaje polovičnih vozovnic. Kdor želi obenem prenočišče, naj javi tudi to. Prenočišče hotel Krma 38 Din za osebo.

Občni zbor SK Retja se je vršil 7. t. m. v Trbovljah. G. predsednik Zarn je podal kratko poročilo o klubovem delovanju v preteklem letu. Klub se je v kratki dobi svojega obstoja lepo razvijal in ima danes 70 članov. Bil je v prijateljskih odnosih z vseni sportnimi institucijami; posebno prijateljsko sodeluje z bratskim klubom Amaterjem. SK Retje je najmlajši klub v Trbovljah. Njegovi uspehi na sportnem polju so pokazali, da imamo možnost obstoja. G. predsednik je opomnil članstvo na veliki zgodovinski akt kralja Aleksandra od 6. januarja 1929. Tudi sportna mladina mora delati za veliko idejo v smislu kraljevega manifesta. G. predsednik se je končno zahvalil ravnatelju TPD in inž. Vidratu, ki sta pripomogla, da ima klub lastno igrišče. Po tajniškem in blaginjskem poročilu so bili izvoljeni v odbor: za predsednika g. Zarn, za tajnika g. Kerhlikar in za blaginjskega g. Šturk. Za častnega predsednika je bil izvoljen g. inž. Vidrata, kateri je imel mnogo zaslug za razvoj in uspešno delovanje kluba.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes od 17. dalje trening vseh nogometašev. V nedeljo ob 9.30 igra rezerva trening-tekmo z »Grafiko«. Postava v klubski knjigi pri Kovarčiču.

ZSK Hermes. Danes obvezan trening celokupnega I. moštva in rezerve. Izostanek ni opravičljiv.

Teniški turnir SK Ilirija. Ljubljana: T. C. Villach. Na povabilo teniškega kluba Villach se udeležijo Ilirija prijateljskega teniškega turnirja v soboto 20. in nedeljo 21. t. m. T. C. Villach je znan iz lanskega leta, ko je v Ljubljani odnesel zlago. V letošnji sezoni razpolaga Ilirija z močno vr-

sto tekmovalcev in pošlje v boj 9 gospodov in 6 dam. Nastopijo tudi najboljši igralci gg. Kmet, inž. Novak, Stojan Gorup itd. ter ga. Dacar, gđe. Šaplija itd. Od Beljačev naj omenimo g. Mullija, ki z drugimi nastopa na mednarodnih turnirjih. Ilirijani bodo dokazali, koliko so letos napredovali.

SK Ilirija (lahkotistijska sekcija). Zaradi potovanja v Maribor naj bodo jutri točno ob 17.30 na kolodvoru atleti: Sporn, Vidmar, Senčar, Outrata, Soukal, Jeglič, Orozy, Stepišnik I in II, Orel.

Kje ujamem ribice za sobno ribogojnico

Na to vprašanje ne bo hudo odgovoriti omeniti, ki ribarji z namenom, da sploh kaj ujamne ne glede na vrsto rib. V vsakem potočku, v vsaki reki, v vsakem ribniku jih lahko vlovijo. Če pa želi dobiti posebne vrste, se bo moral ozirati na izvestna nahajališča posejnih ribjih vrst. Znano je na primer, da so postvri v bistrini, hitro tekočih vodah, torej v gornjem toku rek in v bistrini hladnih potočih. Kjer so reke in potočki bistri in hladni, kjer so skale in kamni v vodi, kjer so obrežja zarasla z grmčevjem in drevjem, najdeš lipane in postvri. V njihovi družbi pa tudi globoke, nežice, kline, rdečepke, pisance in druge.

V srednjem toku, kjer se je rečica ali reka že bolj umirila, se dobe mrene, belice, platinke, klini.

V dolnjem toku rek so pa poleg vseh navedenih navadnih rib kečiga, beljuga in druge. Če so pa dani življenski pogoji za lipane, postvri nekeje v srednjem ali pa celo v dolnjem toku, najdeš te vrste rib tudi nižja (Sava, Soča, Labud, Ljubljanka).

Kot dopolnilo k temu pravilu moram dodati, da se izvestne vrste rib počutijo najbolje v stoječih vodah, kakor v jezerih, bajerjih ali pa mrtvih rokavih rek in potočih in to bi bile: jezeznka, krap, kureselj, linj, ščuka, ostriz.

Iz tega sledi, da je treba pred odhodom na leg pomisliti, kje se bi mogle vloviti zaželjene ribice, ki naj postanejo stalni prebivalci sobne ribogojnice.

Torej krape, kureselje, linje vlovimo najlažje v stoječih vodah. Manjši, za sobne ribogojnice primerni eksemplari se nahajajo v potočju v topli plitvi vodi med rastlinami. Če stopiš bos v vodo, ako se ne bojiš pijavk, ki se kaj rade primejo kože, boš hitro vjel tudi z roko, kar potrebuješ. Ribice se skrivajo med vodnimi rastlinami in če tipaš z rokami na dnu, dobiš marsikatero ribico. Nekaterikrat dvigneš tudi kako žabo, krastačo ali pa močera, kar pa nič ne dě. Sicer je res, da izpušča krastača neki jedki sok, ki povzroča erbež, a ker si z rokami stalno v vodi, se sok hitro oplakne. Če pa nečes stopiti v vodo, privedi mrežico na palico in potegni z njo ob dnu proti sobi: tudi na ta način dobiš, kar želiš. V vodah, kjer plavajo na površju alge, opaziš tu in tam, kakor bi kdo alga e sunki vlekel. Če hitro suniš z mrežico pod točno mesto, dobiš navadno linjo ali kuresljo. V bajerjih in njihovih pritokih vlovíš še marsikaj drugega, kakor globoke, pisance, kline, polzače, nežice in na zelo blatnem dnu tudi činke, piškurje in krapčke. Kjer so školjke zarite v blatno dno, so tudi pezdrički v dotični vodi. Bajraje ribnjake najdeš po vsej slovenski deželi. V okolici Ljubljane so taki ribnjaki na Rakovniku ob Dolenjski cesti, pod Rožnikom pod starim streljšcem, v parku umobolnice pri Fužinah, na podnožju krškega gorovja pri vasi Studencu, pri vasi Jezero pod Krimom, tik ob cestni med Spodnjo Šiško in Kosezami in na koncu Opekarske ceste. So še razne jame in jamice, ki jih ribogojitelj odkrije šele na svojih potovanjih.

Med potki pride v poštev v prvi vrsti Mali Graben, ker naloviš raznih vrst ribic, ki plovejo v trumah ob robu in v malih kotlinah, kakor žvalna zelenika, klin, črnoka, polzača, nežica, piškur, lov je zelo enostavno in zabavno. V pesku tik obale izkoples jamico in jo zvežeš e potokom po ožjem vodu. Ze iz radovednosti priplavaš ribice in ko so v jami, zapreš vhod a peskom. Ob večni poti v Glinšoi vlovíš pisance, nežice, globoke, polzače, belice. Dobro je, če vodo skališ in z mrežico na dnu mirno čakaš. Radovedne ribice se hitro približajo mrežici in če si spretne, vjameš marsikaj. V laci na Barju, v posejnih potočih Ljubljane in v jarkih na Barju so zastopane skoroda vse naše domače ribice in kjer je v teh vodah nekoliko škol, se nahaja v njih poseben pezdirek. Znano je, da izpušča škrltica (samica) pezdrička svojo iz telesa izstopajočo cevko ikre v živo školjko; mlečnik (samec) jih, drsteč se nad dihalnim organom školjke, oplodi in čez nekaj dni izbljuje školjka žive majhne mladice. Priporočam vsakomur, da si ogleda ta zanimiv prizor v sobni ribogojnici. Na Barju vlovíš tudi kureslje (n. pr. tik Zuljeve vasi v širokem jarku) globoke, činke, belice, črnočke, kline, pisance, zelenike. V pritokih Ljubljane proti Vrhniku so tudi črnooke, rdečooke, rdečepere-

ke, mrene, polzače, pa tudi mladi salci iz druge. Na pridu v Ljubljani pri Spodnjem Kašlju ujameš lahko male mrene. V otočku tik železniške postaje pri Brezovici so tudi rdečepke, v Cornovem grabnu tik Vnanjih goric pa činke, ki so kot čistilci ribogojnice velike vrednosti. V mrtvih rokavih Save pri Zalogu so tudi postvri, ki jih, če si količjak spretne, hitro izlesiš in vjameš.

Sedaj še nekaj besed o orodju za ribolov. Kangljica ali pa steklenica e široo odprtino naj drži 1—3 litre. Okvir za mrežico naj bo iz železa v premeru 30—40 cm. Mrežica naj bo iz žice ali a iz organtina in ne pregloboka. Rib ne jemlji v roko. S čašjo jih polovi iz mrežice. Vodo v kangljici treba često menjati. Kangljico napolni do roba z vodo in daj vodne rastline vani, sicer ti poginejo ribice, ki jih voda buta ob strani. Ribogojitelje opozarjam, da naj vprašajo posestnike ribolova za dovoljenje.

Vse domače vrste polvijo in rastlin, ki s svojo lepoto krasijo vsako ribogojnico, najdeš v izobilju na Barju in v potočih in rekah. Rastlin operi doma v slani vodi ali pa s hipermanganom, da uničiš, odonosno odstraniš zajedalce, ki utegnejo postati nevarni ribicam. Priporočam, da se rastline vsade v lončke, napolnjene z barsko črno prstjo, na zemljo pa posuj oprano savsko mivko.

Na tihih mestih potočkov, rek in bajejev bomo opazili kmalu naraščati tega leta v trumah po več tisočev. Take ribice, 4—6 milimetrov dolge, so zelo občutljive, in če jih držiš, če prav le kratko časa na suhem, takoj poginejo.

Naposled naj omenim, da zadostuje, če imaš v sobni ribogojnici od vsake vrste po dve ribici. Na vsak liter pride ena 5—8 cm dolga ribica ali pa 2 manjši. Ne jemlji s seboj vsega, kar ujameš. Glej vedno na lenobo in razvitost ribice!

Prtrda je v polnem cvetu. Zrak zunaj je napolnjen z vonjem tisočeriš in tisočeriš cvetk a v vodah je vse živo. Zapusti hišo, ljubitelj prirode, in občudi življenje v večno prerajajoči se prirodi, ki edino nas okrepča duševno in telesno.

O. S.

Dogodki v Beli Krajini

Črnomelj, 18. junija.

V Vojni vasi pri Črnomlju je stekel pes ogrižel pet otrok, med temi celo enega dojenčka. Psa so pobili, otroke so na poslali pravočasno v Pasturjev zavod v Zagreb. To je v kratkem času letos že drugi primer pasje stekline v bližnji okolici Črnomlja. Pasji kontumac, ki traja že nekaj mesecev se bo zaradi tega novega primera zopet podaljšal.

Tudi Belo Krajino je obiskala huda ura. V semiski in metliški okolici je toča nekmo liko oklestila vinograde in polja, hujše pa je oskodovala kmete okraj Kolpe proti Karlovcu in Zagrebu. Koristen pa je bil blagodejni dež, ki je vsaj nekoliko namočil izsušeno zemljo.

V Črnomelu, občina Vinji vrh, je v nedeljo zvečer pogorelo poslopje nekemu posetniku prav, ko se je tam končala gostilska veselica. Govori se, da je bil ogenj podtaknjen.

Višji pristav Malešič Matija, ki je bil prestavljen iz Maribora, je nastopil službo pri sreskem načelnstvu v Črnomlju. Sreski načelnik Poljanec je pa odšel na svoje novo službeno mesto v Maribor.

Tudi pri nas v Črnomlju je kopalna sezona na viku, Na Elekovem jezu kar mrlo golopalec, starih in mladih. Saj se pa tudi dobro počutiš v topli Lahinji, ki ni prav nič opasna.

Preokret v Steinhervovi zadevi

Budimpeštanski listi pišejo, da kaže več znamenj preiskave v zadevi umora vinskega trgovca Steinherva iz Kečkemeta na senzacionalen preobrat. Stvari so dozorele tako daleč, da se pojavljajo dvomi, ali je komunist Fischl pravi Steinhervov morilec. Takoj po trgovčevi smrti se je pojavil sum, da je Steinherv naročil umor za »ega, delj, da bi se obvaroval grozečega gmotnega propada. Zda je se oglašil neki odvetnik, ki pravi, da je v Parizu izvedel za Steinhervovo smrt. Njegovi podatki so ba je odločilni za preorientacijo v Fischlovem slučaju. Steinherv je hotel s pomočjo neke finančne skupine v Švici osnovati veliko izvozno trdnjo za sadje. Ker je bil v finančnem pogledu popolnoma krit, je naravnost izključeno, da je mogel naročiti umor, kakor to opisuje Fischl. Z novim odkritjem spravljajo v zvezo tudi Steinhervovo izpoved, da ga je napadel v vluku neki visok plavalasec. Na podlagi vsega tega pričakujejo v naslednjih dneh v Steinhervovi zadevi novih presenečenj.

Najlepša ženska usta

V Parizu so priredili zadnje dni originalno tekmo — za najlepšo ženska usta. Jury je izjavila, da ima najlepša ženska usta v francoski prestolnici gospeodina Susy Pierson — ji je izročila kot nagrado — zavitek sirašice.

Slavni kolesar Lažič

Ko je pristopil nekega večera k slovenskemu omizju v mali aleksandrijski kavarni, so ga vsi s primernim veseljem in navdušenjem sprejeli.

Slovenci smo že taki, da se doma preklamo na vse mile in nemile viže, v tujni pa smo prav dobri drugovi. Ce nas je le pet skupaj, brž ustanovimo društvo. Po moškosti pod blagodejnim pokroviteljstvom kakega uglednega svetnika. Nato izvolimo odbor, ugotovimo društveni lokal (ekstra štibelc), določimo tedenske sestanke, višino članarine in to.

Gospod Lažič je mnogo in mehko govoril (dejal je »pej, in »zdej«, kolonija ga je takoj v začetku vzbujala. Posebno prijateljstvo je bil sklenil s slikarjem Adolfom.

Ta mu je razkazal Aleksandrijo. Oglevala sta si znamenitosti in spomenike, obredla sta vse javne ustanove in nprave resnešje pa tudi veselejše sorte.

Gospod Lažič je pokazal mnogo dobre volje in razumevanja. Posebno se je navdušil za spomenik Mohameda Alija, ki gleda z obrazom proti Parizu, z ozadjem pa v Meko. Slikar Adolf je pojasnil, da je bilo zaradi te orientacije že nekaj več ali manj uspeših revolucij v mestu.

Gospod Lažič je zaupal prijatelju in vodniku svojo veliko skrivnost.

Povedal mu je, da je po poklicu kolesar svetovnega kalibra, ki je tekmoval na največjih dirkah obeh zemeljskih polob (pod raznimi pseuonimi) in tolkel kar mimogrede, za šalo takorekoč, rekorde junakov biciklja vseh barv, ver in narodov.

Slikar Adolf je kar onemel od šokovanja — pomislilo, da je bil fisticraft kolesarski sport na cvetoči višini in uglednega kolesarskega junaka so slavili prav tako kakor danes prekocece-anskega letalca!

Iz življenja in sveta

Bacili, ki ne morijo

Kužne bolezni nekdanj in sedaj

Povzročitelji kužnih bolezni lahko živijo v človeškem telesu, ne da bi mu škodovali. Tako sprejema telo bacile tuberkuloze in jih mirno svet oddaja, bacili difterije vegetirajo neopaženi v bezgavkah, bacili griže romajo skozi črevesje, ne da bi človeka ogražali, celo povzročiteljev skratkinke, tifusa itd. je telo polno, a jih ne čuti.

To je mogoče le tedaj, če se jim ustavlja dva činitelja, ki čuvata naše zdravje: zdrava dispozicija telesa in pa njegova imunost.

Oslabljeno, slabo prehranjeno telo prej zapade boleznim nego takšno, ki so ga utr dili sport, higiena, sveže življenje. To je naravno. Telesno propadanje ljudstev in družin ustvarja nevarno dispozicijo za okuženje telesa in zmanjšuje tudi imunost. Pred šestimi stoletji je črna smrt, kuga, baje v 3 letih pobrala 25 milijonov ljudi, dočim se zdravega pokolenja, kakršni so bili stari Grki, niti ni lotila. Hripa je še l. 1918., po bedi in pomanjkanju vojnih let, zahtevala sto tisoč človeških življenj, danes, ko se je ljudsko telo spet utrdilo, je postala skoraj nevažna prehladna bolezen.

Tako spreminjajo infektivne bolezni s tekom časa in razmer svoj značaj in mnogokatera, ki je pred stoletji ali še pred desetletji veljala za pravo šibo božjo, ne bo niti nikoli več zadobila svojega prejšnjega pomena. Zdravniška veda je baš v teku prejšnjega stoletja in v naših dneh

doživela tako ogromen napredek, da je postavila najhujšim kugam nezlomljiv zapore pred vrata, ki bi jih vodila v našo hišo. Povsod vidimo, da izgubljajo te bolezni svojo strahotnost in postajajo lokalne, ali pa le posameznike napadajoče bolezni. Zdravniška veda nas je pač naučila podkrepiti našo telesno odpornost proti boleznim in nam je dala v roke številna sredstva, ki povečujejo našo imunost.

Se vedno pa sta naša najboljša obrambna pripomočka podedovana zdrava konstitucija in v stoletjih pridobljena imunost proti boleznim. Poslabšanje konstitucije, poslabšanje življenjskih pogojev pa pomeni vedno izboljšanje življenjskih pogojev za povzročitelja bolezni. Tako si lahko razlagamo, da podležejo gorci, ki se preselijo v dolino, južnjaki, ki odpotujejo na sever, ali severnjaki, ki se naselijo v vročem pasu, vse prej kužnim boleznim, ki so tam doma in ki domačinom morda niti ne škodujejo. Domačini so se proti tem boleznim pač sčasoma nevede oborožili z obrambnimi snovmi v telesu, ki jih delajo imune, dočim tuji povzročitelji teh bolezni nikoli niso imeli v sebi in zato tudi pogrešajo primerne imunizirajoče snovi. Domačini imajo v sebi bacile, ki jim samim z morejo škodovati, lahko jih pa prenesejo na nedomačine. Vedno pa velja načelo: človek z močno konstitucijo, z utrjenim telesom se bo najuspešneje upiral napadu nevidnih sovražnikov, ki prežijo na njegovo zdravje.

Resnica ali fantazija?

Ameriški raziskovalec Viala pravi, da je Amundsen na Rudolfovem otoku živ; ruski ledolomilec »Malygin« bo iskal sledove za njim

V ponedeljek, 15. junija, je odrinil ledolomilec »Malygin«, ladja, ki se je kakor »Krasin« udeleževala rešilne ekspedicije pri Nobelovi katastrofi, iz Arhangelska na dajšo vožnjo v severne kraje. Odprava je bila prvotno zamišljena kot turistična izlet. Profesor Wiese, ki vodi ekspedicijo, je namreč izdelal načrt, naj bi izletniki z »Malyginom« obiskali arktične kraje in tamkaj prezimili.

Projekt je obsegal na prvem mestu poseet Nansenove zemlje (dežela Franca Jozefa) in t. Floro. Od tam naj bi ledolomilec prodiral proti najsevernejši točki arhipelag prestolonaslednika Rudolfa, ki leži na 82 stopnji severne širine. Medpotoma bi se srečala in sestala »Malygin« in »Grof Zeppelin«, ki se pripravljata na severni tečaj pod vodstvom dr. Eckenerja. »Zeppelin« bi prinesel izletnikom na »Malyginu« zadnjo pošto iz domovine.

Tik pred odhodom iz Arhangelska pa je prejel vodstvo ekspedicije naslednjo brzojavko ameriškega raziskovalca severnega tečaja Antona Viale:

Preden je odšel Roald Amundsen na pomoč brodolomcem »Itale« sva imela sestanek in govorila o tem, da sem nedavno pripravil veliko zalogo živila na Rudolfovem otoku. Amundsenu sem natančno opisal mesto, kje se nahaja zaloga. Iz različnih vzrokov sem prepričan, da je Amundsen dosegel Rudolfov otok in se zdaj živi tam. Prosim vodstvo odprave, naj natančno preišče vse sledove na Rudolfovem otoku, ker je mogoče, da povedo kaj o Amundsenu.

Profesor Wiese, ki velja za enega najboljših sodobnih poznavalcev razmer v Arktidi, je Vialo odgovoril, da bo upošteval njegovo prošnjo in izpolnil njegovo željo. O sodi, da bo mogoče najti ne le sledove Amundsena, ampak tudi skupino Alessandrini, ki je tragično izginila pri katastrofi »Itale«. Končno se bo »Malygin« trudil, da bi našel ostanke oboda Nobilovega zrakoplova, o katerem se danes ni znano, kam se je izgubil in kakšen konec je vzel.

Ogenj uničil dragocen film

Pri požaru v prirodoslovnem oddelku Masarykove univerze v Brnu je ogenj uničil tudi laboratorij, ki je služil za filmanje travkov iz življenja rastlin. Zgorele so vse naprave prof. Uehle, ki je smel na dvema asistentoma trak »Gibanje rastlin«. To delo je bilo preračunano na pet let. Izguba filma in naprav je tem nenadomestljivejša, ker je bilo vse to edinstveno v Evropi. Zgorelo je tudi več kulturnih in znanstvenih filmov, ki predstavljajo sami na sebi vrednost pol milijona Kč. Vrednost »Gibanja rastlin«, ki je bilo produkt večletnega intenzivnega dela, se sploh ne da določiti. Le majhen del filma so rešili po zaslugi enega asistenta prof. Uehle, ki je vdrl v laboratorij z gasilci, ki so imeli na glavi plinske maske. Smola pa je tudi ta, da ni bil zavarovan za primer požara ne laboratorij ne njegovi filmi.

Smrt francoskega letalca

Paillarda

Francoski letalec Paillard, ki je še nedavno z letalcem Mermozom dosegel vztrajnostni rekord, je 15. t. m. zvečer umrl na posledicah operacije slepiča. Bil je odlični letalec in se je med svetovno vojno odlikoval posebno na solunski fronti.

Advokat poveril 100.000 pengov

Madžarski odvetnik dr. Ladislav Csomiz se je sam javil oblasti in naznanil, da je poveril zaupani mu denar raznih oseb. Ta vsota znaša skupaj 100.000 pengov, ki jih ne more več vrniti oškodovancem, med katerimi so Madžari, Avstrijci in Italijani. Nekateri med njimi so se odrekli terjatvi iz razloga, ker je dr. Csomiz skozi 25 let pošteno izvrševal odvetniško prakso.

Briand ponovno manifestira za mir

Francoski zunanji minister je imel v Gourdonu pred 5000 bojevniki velik govor, v katerem je poudarjal miroljubnost in potrebo razorožitve.

Pravkar je izšla

nova številka

ilustrovane tedenske revije

ZIVLJENJE IN SVET

z naslednjo vsebino:

Polarno leto 1932—1933 (Pri organizatorju francoske polarne ekspedicije — s slikami)

Užltne žuželke

Upepeljevanje mrtličev v modernih krematorijih (Dr. Vl. Travner — s slikami)

V Varšavi (B. Borko — s slikami)

Arheologi se pulijo za Kartagino

Mala antanta

Naturalistično slikarstvo v starem Egiptu

Slike iz življenja in sveta

Otok se ruši (Edmond Romazieres — s slikami E. Justina)

Zgodovinski nagrobniki

Preizkušnje cest v Ameriki

Kako rešujejo utopljence (s slikami)

Razgovor s profesorjem Piccardom (s slikami)

Razvoj letalstva v sliki in besedi

Gnjat

Zenska in svet (Zenske kot izumiteljice — Zenske o zenskah)

Tedenski jedilni list

Anekdoti

Anglezinja

Drobtine

Humor v slikah

»Življenje in svet« izhaja vsako nedeljo in stane polletno (zaključena knjiga) 40 Din, trimesečno 20 Din, mesečno 8 Din. Posamezna številka 2 Din po vseh trafikah. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafjeva ulica 5.

Avstrijski kancelar Ender

čigar vlada je odstopila.

Fenomenalen spomin

Neyorska policija ima v svojih vrstah moža, ki ga odlikuje naravnost fenomenalen spomin za številke. Mož si z lahko zapomni nekoliko stotin avtomobilskih števil, da jih le enkrat prebere. To njegovo zmožnost izkorišča njegovi predstojniki na zelo praktičen način. Vsak dan mu predložijo seznam s številkami ukradenih avtomobilov, mož ga preleti in že ga ve na pamet. Na gre na najpremetnejša križišča ameriške metropole in pazi na mimovozne avtomobile. Se nikoli ga ni spomin prevaril, pač pa je že nešteti lastnikom vrnili njih ukradena vozila in spravi že preobilico avtomobilskih reparjev v ječo.

Pogubonosna suša v Ameriki

V severozapadnem delu ameriških Zedinjenih držav in v Kanadi je letos velika suša. Pšenična polja so še bolj ogražena kakor lani. Suša bo nedvomno ugodno vplivala na žitno tržišče, po drugi strani pa preti zaradi nje pogibelj sto tisoč kmetijam.

Kobilice v Rumuniji

V okolici Galaca so se letos pojavile koblice v nenavadno velikem številu. 26 ha plodne zemlje so popolnoma upustošile. Uničile so vso letino. Oblasti so organizirale ljudski boj proti škodljivcem. Udeležuje se ga 16.000 oseb. Koblice ogražajo trenutno 42 občin.

Pes povzročil nesrečo, potem pa alarmiral ljudi

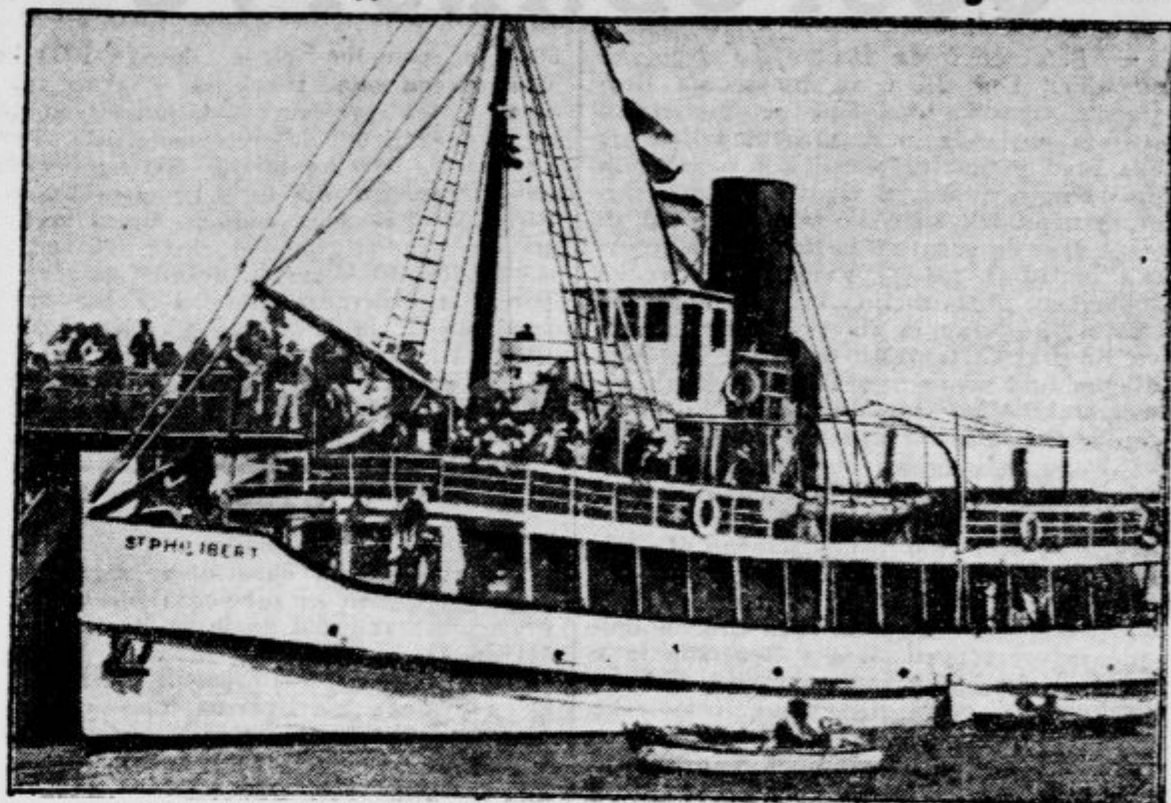
V Lazagu pri Meranu v Ofenbauerjevem prepadu se je v nedeljo primerila nenavadna nesreča. Dve deklici, Erna Gföller in njena prijateljica Platzhumer sta šli na sprehod z velikim psom. Ko je deklica, ki je vodila psa na vrvi, prišla na rob prepada, je poklicala prijateljico, naj pride bliže, ker je od tam krassen razgled. Ta hip pa se je med deklici zakadil pes z vso silovitostjo. Deklici sta izgubili ravnotežje in sta padli k kašnih 60 m globoko. Z velikanskimi težavami so ju dvignili iz prepada in ju prepeljali v meransko bolnišnico. Erna Gföller je med prevozom umrla, stanje njene prijateljice Platzhumer pa je brezupno. Počila ji je lobanja pri padcu.

Ko je pes videl, kaj je storil, je stekel na cesto in jel cviliti ter lajati. To je povzročilo tako dolgo, da so postali ljudje pozorni in odhiteli za njim, ki jim je pokazal pot do nesrečnih žrtev svoje neugnanosti.

Otroški voziček v valovih

Te dni se je zgodila na Dunaju nenavadna nesreča. 23-letna zasebnica Helena Bruckmüller je peljala svojo leto dni staro hčerko v vozičku na sprehod. Nenadoma pa ji je popustila nogavica, ki si jo je popravila, istočasno pa za hip izpustila iz rok otroški voziček, ki je sam od sebe stekel po brežini navzdol in padel v vodo. Stražnik Dennstädt je imel toliko poguma, da je neustrašeno skočil v valove in otel voziček z otrokom, ki se je bil odmaknil že 2 m od brega. Otrok se je seveda prestrašil, a se je kmalu pomiril, ko je videl, da ga je vzela mati zopet v naročje.

Katastrofa „St. Philiberta“ ob ustju Loire

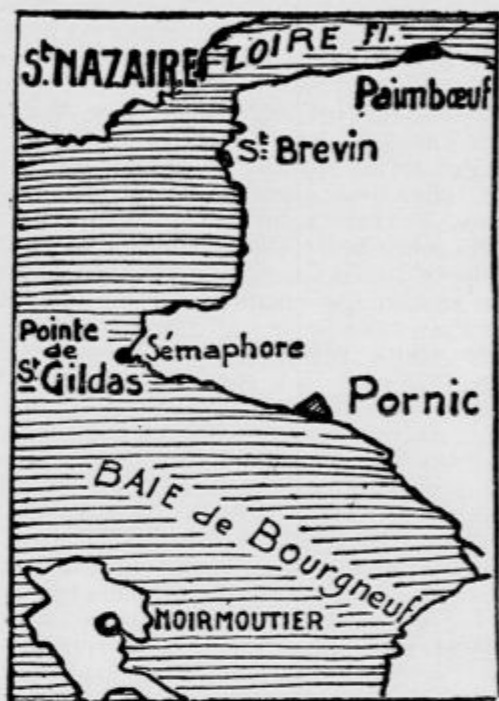

Izletniška ladja »St. Philibert«, ki je spravila v grob nad 500 ljudi.

Na pobudo francoskega ministra Dumonta se nujno išče najuspešnejši način, kako bi se dala dvigniti potopljena ladja »St. Philibert« z nešteti žrtvami, ki so se z njo pogrezile v hladni grob na dno morja. Trije hidroplani in več vlačilcev iz St. Nazairea in Nantesa so na delu, da doženejo natančno pozicijo potopljenega parnika in ga dvignejo iz vode. Francosko mornariško ministrstvo je dalo na razpolago vse potrebne pripomočke, ki bi utegnili služiti pri reševanih delih.

Medtem iščejo posebne ladje v obliži mesta nesreče žrtve, ki bi jih vrgla voda na površino. Prošlo noč so na ta način na novo rešili sedem trupel, ki so jih prepegljali z vojaškimi avtomobili v Nantes. Pred gradicem Duq čaka novih poročil ogromna množica ljudstva. V mrtvašnici se odigrava jo pretresljivi prizori. Posebno presunljivo je čakanje sorodnikov, kdaj prinesejo v mrtvašnico katerega izmed njihovih. Žal pa so nekatera trupla zaradi dolgega ležanja v vodi tako skazena, da je le z največjo muko mogoče ugotoviti njih isto-vestnost, ki se v mnogih primerih vohče ne da več dognati.

Od 60 trupel, ki so jih doslej prepeljali v Nantes, so identificirali 8 moških, 51 žensk in 1 otroka. Povsem natančno število žrtev trenutno še ni dognano. Magistral v Nantesu je sestavil seznam na podlagi podatkov, ki so jih dali svoji izletnikov.

Zemljevid kaže izliv Loire v morje in otok Noirmoutier, cilj izletnikov

Rešilni parnik »La Loire«, ki so se z njim vračale prve žrtve na kopno.

Eden se potaplja, tisoči gledajo ...

Skoro neverjetna smrt vojaškega kopalca v Donavi

V vojaškem nabrežnem kopališču pri Kagranskem mostu na Dunaju se je v nedeljo primeril zelo razburljiv prizor. Neki vojak je utonil pred očmi stoglave množice, ki se je zabavala v vodi in gledala njegov pogin, ne da bi kaj podzvela v njegovo rešitev.

Takole je bilo: Okolu 13. ure popoldne je plaval 22letni vojak Frieda, ki je stanoval v bližnji vojašnici, s svojo nevesto Marijano Weich v bazenu vojaškega kopališča. Frieda je bil precej dober plavalec, njegova spremljevalka pa precej slaba plavalica in ji je počasi napredovala. Nenadoma so ji odpovedale moči. Parkrat je udarila okolu sebe z rokami, poklicala na pomoč in izginila pod vodo.

Zasebni uradnik Markus je videl, kako se ženska bori z valovi in jo je takoj pograbil ter odnesel na breg. Frieda se je

nezgode tako prestrašil, da so v trenutku tudi njega zapustile moči. Utonil je, ne da bi dal glas od sebe. Ker je bazen vojaškega kopališča na dnu poraščen z algami, ni bilo dvoma, da je truplo izginilo med njimi. Nikomur pa ni prišlo na um, da bi šel iskat utopljence, še manj seveda da bi poklical gasilce. Na nabrežju so se kopalcji solčili, v vodi so pluskali, za Friedovo usodo pa se ni zmenil nihče. Naravnost neverjetno pa so se držali sportniki, ki so imeli na Donavi prvenstvene tekme v plavanju in niso niti z mezinem genili v prid utopljence.

Sele čez uro časa je prišlo nekomu na misel, da bi bilo dobro pozvati gasilce. Prišli so z rešilnimi pripravami in v par minutah dvignili truplo na površje. Telo utopljence ni kazalo tedaj še nobenih mrtvaških madežev. Zato je skušal zdravnik obuditi ponesrečenca z umetnim dihanjem k življenju. Pol ure se je trudil zaman, kajti življeje se ni odzvalo. Javnost se zaradi tega slučaj zelo zgraža in upravičeno čudi, kako je mogel pred očmi 2000 oseb utoniti človek ne da bi mu kdo priskočil na pomoč ko je šlo vendar za njegovo življenje.

Vsak dan ena

Iznajditelj. Mož, ki si je prilastil pravico jesti pečeno kokoš s prsti.

Sovjetsko gledališče v Berlinu?

V berlinskih umetnostnih krogih se povsem zanesljivo govori o ustanovitvi sovjetskega gledališča v Berlinu. Vodstvo ustanove bo baje poverjeno novotarcu Piscatorju, ki se trenutno mudi v Rusiji. Gledališče bo predvajalo izrecno ruske drame novejšega, porevolucionarnega izvora. V ta namen se že pozajaja za najetje prostorov gledališča na Nollendorfskem trgu, ki je zdaj podrejen ravnanjem Meinhardu in Bernauerju.

P. Rosenhayn:

Vačabund v fraku

Roman

Plesala je z ritmom ramen in vrtoglavo udov, ki sta pričala, da je imela svojo mlado telesnost popolnoma v oblasti. Slapovi luči so pršali iz nešteti rubinov, safirjev in demantov, ki so se nalik zvezdam na nočnem nebu lesketali okoli njenih deklinskih oblik. Temno valovje zvokov se je ulivalo v tišino zasople hiše in jo napolnjevalo do najvišjih galerij; na teh nevidnih valih je plavalo njeno gibko telo, kakor da bi se bilo oprostilo vseh zakonov težnosti.

Melodija se je zdajci utrjala; svetloba je napolnila gledališče. Sluga je ogrnil plesalki plašč okoli ramen; tako je stopila pred rampo, da bi se zahvalila. Ploskanje je kar zadivljalo proti njej, in kolikorkrat je hotela oditi z odra, je s podvojeno močjo izbruhnilo. Na pol veselo, na pol zmedeno se je ozirala ob stenah proscenija, in pogled ji je zletel po ložah, v katere je padala luč rampnih svetilk.

Tam je sedel markiz Rivalo.

Zmeden blesk ji je napolnil oči; odtrgala je pogled in se hvaležno ozrla po občinstvu; a v tem, ko je odhajala, so ji oči vnovič zablodile k proscenijski loži.

Markiz je sedel nepremično, še vedno s tistim izrazom vpludne malomarnosti.

Plesalka se je bila komaj vrnila v svojo garderobo, ko je potrkalo. Na prag je stopil gledališki sluga s polnim naročjem rož. »Po-

šlje vam jih gospod iz prve lože,« je rekel; nato je smeje se dodal:

»Odkupil je cvetličarici vso zalogo, ki jo je imela.«

Zamišljeno je vzela šopek, ki ga je z obema rokama komaj obala. Garderobarica je polna občudovanja pristopila, da bi ji pomagala. »Od gospoda iz prve lože,« je ponovila plesalka in nekam oklevaje zmajala z glavo. Šele zdaj je opazila kartico, ki je bila pripeta k eni izmed cvetic. Na njej je bilo zapisano:

»Markiz Rivalo vas pričakuje.«

Nekdo je zunaj pritisnil na kljuko; plesalka je spustila karto v torbico in se neprisiljeno nasmejala prišlec.

»Obiski gospodov po pravilniku niso dovoljeni!« je rekla smehljaje se, čeprav ji je v glasu zvenela resnoba.

Nezaupno se je ozrl na rože.

»To velja za gizdaline izmed gledalstva. A kdor je tovariš, ti stega prepoved ne zadene, zlasti če nosi slavno ime Boba Clifforda. Posebno, kadar pride k svoji nevesti.«

Uprla je svoje temne oči v njegove in videla nemirni lesket v njegovem pogledu. Čudno: ta negotovost ji je dajala poguma.

»Drevo ne morem s teboj, Bob.«

»Zakaj ne?« Spet je obrnil glavo proti cveticam.

»Povabljeni sem.«

»Kdo te je povabil? Gospod?«

»Da.«

»Tedaj je samo treba, da pride katerikoli tujec, pa rečeš brez pomišljanja, da?«

»Ne, Bob. Sam veš, da govoriš neumnost.«

»Tedaj poznaš tistega gospoda?«

Oklevaje je vzdignila oči proti njemu. »Ne!« je rekla po dolgem premolu.

Radio

Izveček iz programov

Petek, 19. junija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert salonskega kvinteta. — 19: Smernice sodobnega ljudskega teatra. — 19.30: Francoščina. — 20: Gospodinjina ura. — 20.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Beograda. — 22.30: Napoved časa in poročila.

Sobota, 20. junija.

LJUBLJANA 11.45: Mladinska ura. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa in plošče. — 18: Koncert salonskega kvinteta. — 19: Predavanje. — 19.30: Angleščina. — 20: Šah. — 20.30: Koncert ljubljanskega šramel kvarteta in tenorista G. Jelatina. — 21.30: Češka glasba na ploščah. Vmes napoved časa in poročila.

BEograd 11.30: Plošče. — 12.30: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17: Narodne melodije. — 17.30: Lahka glasba. — 20: Preno opere iz gledališča. — Poročila in lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20: Preno opere iz Beograda. — PRAGA 17.20: Plošče. — 19.30: Kabaretni program. — 21: Preno iz Brna. — 22.25: Mešan program iz Mor. Ostrave. — BRNO 17: Plošče. — 19.30: Preno kabaretnega programa iz Prage. — 21: Smetanovi plesi in baleti. — 22.25: Mešan program iz Mor. Ostrave. — VARŠAVA 18: Koncert lahke glasbe. — 20.15: Koncert orkestra in solistov. — 22.20: Koncert Chopinove glasbe. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Narodna glasba na ploščah. — 12: Koncert orkestra. — 16.30: Zborovski koncert. — 17.30: Koncert orkestra. — 20: Ameriška iska junakov. — 22.10: Lahka glasba. — BERLIN 20: Donizettijeva glasba na ploščah. — 21.10: Zabaven program. — 22.30: Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 16: Koncert godbe na pihala. — 19.30: Glasba Josefa Straussa. — 21: Program iz Berlina. — MÖHLACKER 16.30: Orkestralni in pevski koncert. — 17.20: Zborovski petje. — 20: Preno opere iz gledališča. — 22.50: Plesna glasba. — BÜDİMPEST 20.40: Lahka glasba. — 21.30: Orkestralni koncert. — Koncert ciganske kapele. — RIM 17: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.10: Plošče. — 21: Opera »Carmen«.

SOKOL

Sokol v Dobravi pri Kropi. Lepa sokolska ideja zmagovito prodira v srca naših vaščanov. Četudi je majhen okolišč, je sedaj že okroglo 50 članov. Pa še vedno se množe vrste zavednih ljudi. V kratkem bo postavljen tudi telovadno orodje, za enkrat drog in krogi. S tem bodo dobili telovadci več veselja. Zelo pridno vežbajo redovno in proste vaje, ki jih uči načelnik br. Pretnar. Traje bratje so tudi obiskovali društveni prednasči tečaj. V kratkem prične telovaditi deca, ki jo bo učila s. Pirčeva. Zastavili bomo vse sile, da pridemo v jeseni javni nastop. V nedeljo smo se v prav lepem številu udeležili naraščajkega zleta v Radovljici. Bilo je prav lepo, posebno je ugajalo našim malim, ki jih je šlo prav lepo število gledat bratce in sestrice v prijazno Radovljico.

Prvi okrožni zlet slovenjegraškega sokolskega okrožja bo v nedeljo 21. t. m. v Sv. Lenartu v Slovenskih gorah. Delo naših sokolskih edinic smo videli pri društvenih nastopih v letošnji pomladi. Skromna so sredstva, s katerimi morajo delati naše sokolske družine, a vendar je opaziti povsod dosti razumevanja in veselja na sokolsko delo. Naš okrožni zlet bo prva velika manifestacija sokolske misli v zapadnih Slovenskih gorah. Pokazalo se bo, kako čvrsto se je že zaislalo sokolstvo med našim prebivalstvom. Pozdravljeni, bratje in sestre, ki boste prišli v nedeljo k nam. S svojim zletom pokažimo svetlu, da smo trdno odločeni visoko dvigniti naš sokolski prapor in ponesti ga v poslednje slovenjegrsko naselje.

Sokolski zlet v Konjicah. Veliki plakati po vsem konjickem srezu naznanjajo, da bo v Konjicah 21. t. m. okrožni zlet. Preko glavne ulice v Konjicah je razpet transparent, ki vabi na prireditev. Nastopijo podoficijska šola iz Maribora, na prireditvi pa bo svirala sokolska godba iz Središča ter tamburški odsek. Prireditev bo velika jugoslovanska manifestacija vse Dravinjske doline.

Sokolska četa v Sv. Barbari v Haložah priredi z naraščajni v nedeljo 21. tega meseca ob 15. na šolskem dvorišču akademijo z mladinsko igro in telovadnim nastopom. Po prireditvi bo domača veselica. Mladi sokolci vas vabijo, da se udeležite prireditve in s tem pokažete delu priznanje!

Sokolsko društvo Ruše bo imelo v nedeljo 21. t. m. telovadni nastop, združen z veselico in srečolovom. Društvo si je lansko leto postavilo dom, zaradi česar je prišlo v težak gnojni položaj. Sokolstvo in njemu naklonjeno občinstvo, ki je že od

nekaj rado prihajalo v Ruše na narodne prireditve, iskreno prosimo, da pohiti na ta nastop v čim lepšem številu in pripomore k uspehu, ki naj da pobudo domačim, okoli 200 broječim telovadcem. V nedeljo na evidenciji v Rušah!

Sokolska četa v Sv. Urbanu pri Ptuj priredi 21. t. m. ob 15. javni nastop ob soodelovanju domače sokolske godbe. Nastopijo vsi oddelki čete in matičnega društva iz Ptuja. Po telovadnem nastopu prosta zabava. Za telovadno okrepčilo bo preskrbljeno. Pridite!

Sokolski nastop na Rakovniku pri St. Rupertu je bil prvi v novoustalovljenem Mirenkem sok. okrožju v nedeljo. Takoj po 13. uri so se izvršile gl. skušnje, ob 16. uri pa je bil pričeten telovadbe, ki jo je vodil okr. načelnik br. H. Tomšič. Nastopil je moški naraščaj z br. Rajarjem in nato žen. nar. s. Lazarinjevo s saveznimi, nakar je 50 članov v osmoricah odtelevadilo znane lanske 3 selske vaje, ki so ugajale. Sleديل nastop 22 članic s s. Kneislavo s. I. savezno proslo. Trebanjska žen. in moška deca je izvajala raznoterosti, vlekla vrvi in postavila skupino. Za četvorico članic iz Trebnjega je bila izvršena tekma ženske deca iz vsega okrožja v sedmorih z žogo. Zmajala je vrsta iz St. Ruperta. Pri orodni telovadbi so nastopile 3 vrste: na drogu (Mokr., Trebnje), bradljah (Trebnje) in koda (nar. Mokronog), ki so pokazale prav pestro sliko. Kot gosti so nato nastopili na bradljah in drogu bratje od Sokola I. iz Ljubljane z br. Porentom, ki so pač zaslužili vso pohvalo. Zaključna točka je bil štafetni tek preko ovir, ki ga je dobro izvršila deca vsega okrožja s sedmorico za vsako društvo. Zmajala je zopet vrsta iz St. Ruperta. Obisk je bil prav lep. Poleg številnih članstva iz vsega okrožja smo opazili tudi žup. delegata br. dr. Trošta in goste iz Ljubljane z br. ing. Zupančičem na čelu. Domače društvo se je v vsem delu res odrezalo. Obenem pa je bil ta nastop prva vez med vsemi društvi v okrožju, prva lestevica uspehov. Led je prebit, samo naprej!

Zlet Sokolski na Jadranu se bo nadaljeval 20. in 21. t. m. in bo obsegal do polne 20. t. m. tekme vojaštva in mornarice na telovadišču, popoldne pa tekme mornarjev v veslanju. V nedeljo dopoldne bodo poskusi za popoldanski nastop, ob 10. pa s spreved vseh edinic skozi Split. Popoldne bodo vežbe vojske s puškami, nastop mornarjev z vajami z vesli, skupine vojske, orodna telovadba in raznoterosti mornarice, prikaz jutranjega vžbanja mornarjev, posebno telovadna točka »Za dom i bojni grobi«, ki jo izvajajo izbrani telovadci mornarji, dalje natezanje vrvi in štafetni tek, skupine na štiri krila in končno bojna scena, ki jo bo izvajala vojska. Razpored glavnih zletnih dni priobči mo jutri.

Sokolska lutkovna šola se bo vršila 5. in 6. septembra v Pragi pod pokroviteljstvom ČOS. Opozarjamo na njo tudi naše sokolske lutkarske krožke, da si pravčasno osigurajo udeležbo.

Šest tekmovalcev ČOS za Pariz odide še pred glavno odpravo že 3. julija pod vodstvom podnačelnika dr. Klingerja. Kot sodnika bosta sodelovala br. Havel in Müller.

Iz življenja na deželi

GORENJI LOGATEC. Naši sosedi Hotenici imajo Sokola. 14. t. m. so imeli ustanovni občni zbor, kateremu je prisostvovalo tudi lepo število naših bratov in sester. Ni dvoma, da bo nova obmejna sokolska trdnjava dobro vršila svojo nalogo, kar nam pričajo že število vpisanih članov in imena odbornikov. Vendar pa pogrešamo v odboru marsikatero sposobno moč. Sokol je danes državna ustanova z lepo nalogo. Biti delaven član te ustanove, mora biti vsakomur le v čast in ponos. Kakor v vsaki drugi organizaciji tako morajo stati tudi v vodstvu Sokola izmed sposobnih najsposobnejši. — Naš Sokol bo imel v nedeljo 21. t. m. na telovadišču pred Sokolskim domom javni nastop. Nastopili bodo vsi oddelki in pokazali sad letošnjega dela v telovadnici. Igrala bo prvovrstna godba Sokola I. iz Ljubljane. Ker je naš Sokolski dom precej obremenjen in ker je Gorenji Logatec lepa in priljubljena izletna točka, vabimo okoliška društva in prijatelje Sokolstva, da nas teza one posetijo.

MOJSTRANA. V nedeljo se je vršil v Mojstrani tretji redni občni zbor Triglavske poružnice SPD, ki šteje preko 100 članov. Zaradi ukinitve polovične vožnje je število članstva zelo padlo pri vseh podružnicah in se splošni zastoj alpinizma zelo opazja. V spomin umrlih članov gg. šol. nadz. Lavtizarja in Paulusa se je članstvo dvignilo s sedežev. Blagajna izkazuje čistega imetja 15.603 Din, znatna vsota se je pa porabila za napravo napisnih plošč, popravilo potov in za markiranje potov v Karavankah. Za bodoče si je vzela podružnica v načrt zgraditi planinsko kočjo na Mlinci, ki bi omogočala večji poset naše tako lepe planinske točke Kepe, ki do sedaj še nima dovolj velikega obiska z naše strani. V zimskem času bo služila kočja

tudi kot zavetišče smučarjem, ki bodo imeli v okolici krasen teren. Podružnici je poklonila domača agrarna zajednica brezplačno stavbni prostor in enako tudi les, da stroški ne bodo preveliki. Pri volitvah je bil izvoljen stari načelnik Serajnik, odborniki pa: Potočnik, Košir, Lah, Zima, Tolar, Zupan, namestnika: Abruč, Eržen, pregledovalca računov: Kramar, Rebol. — V nedeljo dopoldne se je dogodila na Dovjem neugoda, ki kaže, da se ne sme dopuščati, da bi otroci sami vodili živino. Ko je gnil 8letni J. Peternel konja nekega posestnika h koritu za napajanje, se je konj splasil in brnil dečka v glavo. Ranjeni otrok se je v mlaki krvi na mestu zgrudil, nakar so ga za silo obvezali in takoj odpravili na Jesenice k zdravniku. Nesrečni otrok ima prebita nosna hrustančevina in je le slučajno pripisati, da ni dobil smrtnih poškodb.

ST. VID PRI GROBELNEM. V nedeljo 21. t. m. bo tik gostilne g. Narata velika ljudska veselica tukajšnje podružnice ČMD. Obilen srečolov, godba, ples in petje. Na veselo svidenje ob vsakem vremenu!

SV. JEDERT NAD LASKIM. Sokolsko društvo pri Sv. Jederti je priredilo 14. t. m. lepo uspešno predavanje v šoli. Predaval je br. šolski upravitelj V. D. o ideji in smernicah SKJ. Da bi se za to viteško organizacijo zainteresiralo vse prebivalstvo tukajšnje šolskega okoliša, je bilo predavanje v zvezi z roditeljskim sestankom, ker je potrebno, da se v prvi vrsti seznanijo in počutje o sokolstvu stari naših otrok, da iz njih vso predskodni in pomisleki glede organiziranja sokolske deca. — 21. t. m. uprižore agilni člani Sokola Finžgarjevo dramo »Razvalina življenja«. S tem praznovanje 60letnice avtorja drame, Velikega sina našega rodu, Sokola I. — telovadci (12 članov in 5 naraščajnikov) se pridno pripravljajo za vidovdanski nastop v Celju, šolska mladina pa priredi vidovdansko proslavo s pestrim sporedom v šoli pri Sv. Jederti. Prijatelji Sokola in mladine, vsi jugoslovensko čuteči okoliščani, udeležite se omenjenih prireditev v častnem številu, da s tem podprete narodne delavce pri delu za uspešni razvoj kulturnega gibanja v naši vasi.

SV. LENART V SLOV. GOR. Preteklo nedeljo je bila otvorena v risalnici naše meščanske šole razstava risb in izdelkov deških in deklinskih ročnih del. Risbe so razvrščene po stenah, izdelki ročnih del pa so okusno razporejeni po dolgih drugih risalnih mizah. Nekateri risbe pričajo, da je med učenci meščanske šole nekaj pravih dobrih risarskih talentov. Mnogo pozornosti pa zbujata vrsta prelepih in prav okusno izvedenih deklinskih ročnih izdelkov. Vsa razstava, ki dela tudi v svoji celoti na vsakega obiskovalca prav prijeten vtis, nam zgovorno priča, da se na naši šoli goji risanje in ročno delo smoteno ter da se v vsem poudarja praktična stran. Staršem in prijateljem meščanske šole priporočamo, da si razstavo, ki traja do 22. t. m., ogledajo.

ROGAŠKA SLATINA. Spominski večer z bakljado, petjem in vojaško godbo je dne 11. t. m. priredila Rogaska Slatina ravatelj dr. Ivanu Šteru ob njegovem desetletnem delovanju v zdravilišču. Zupan Šentjura in načelnik gasil. društva Bratuž sta bila tolmača iskrenih čestitk zbrane občinstva, ki je pred ravateljiskim domom vzklikalo: »Na mnoga leta!« — Spevoigra »Zgodba Male Rože« je lepo uspeła tako

»Ne...? Sama praviš, da ne. Torej vendarle tujec, ki mu je treba samo migniti... Prepovem ti, da bi sprejela vabilo.«

»Pojdem, vkljub tvoji prepovedi.«

»Če je tako, te več ne poznam.«

Širi Lana je globoko zasopla. »Skoraj bi rekla: sama sebe več ne poznam. Ne vem, kdo je. Poklicana sem.«

»Kdo te je poklical?«

»Ne vem. Neznavec. Pogledal me je — pa vem, da moram priti. Nihče ne bi mogel ubraniti, ne ti ne jaz. Vem, vse to je nerazumljivo. Ne morem ti pojasniti, kaj je. Samo klic slišim — ne, čutim ga — in ti mi ne smeš braniti, da ne bi šla.«

Zmajal je z glavo.

»Ostan pri meni!« je rekel. »Ostani!« A nato je žalostno mahnil z roko in dodal: »Pojdi!«

Vrata so se zaprla. Vzdignil je oči in videl, da je bila odšla. Gledališki sluga, ki je bil prinesel cvetlice, se je potikal po hodniku. Ko jo je zagledal, je napravil pretkan obraz; stisnila je usta in se obdala z molčečim dostojanstvom; njen korak je postal počasen in nezadovoljen; a vendar je z začudenjem opazila, da gre za slugo, ki je stopal pred njo.

Mala vinarna tik zraven foyerja je bila skoraj prazna. Gledališki sluga ji je z okorno zaupnostjo nekam pokazal z očmi; nato je odšel.

Obstala je.

Markiz Rivalo je vstal; ne presenečen, ne v svesti si zmage — s kretjno, kakor da je njen prihod nekaj samoumevnega. V načinu, kako je zdaj krenil proti njej, tudi ni bilo opaziti lahkoživskega zmagovalja. Z isto vpludno stvarnostjo bi bil šel naproti kakemu cityskemu trgovcu. To jo je prijetno iznenadilo.

Orahol

pravo orehovo olje

»RAVE«

proti opoklinam in za dobivanje zdrave zaporele polti.

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah

Černe — juvelir Ljubljana, Wolfsova ulica 77

VZEMI ME SEBOJ!

Tako vas pozivlja mala

CERTOTIX-kamera

Poglejte to za res zanesljivo kamero in ona vam bo ugajala, a poleg tega je tako poceni.

191/3

Dobiva se v vseh boljših fototrgovinah.

pisatelju kakor skladatelju na veliko zadovoljnost številnih odličnih gostov. Prireditev je postal tudi lavantiski vladika dr. Andrej Karlin, ki se v teh dneh kot gost mudi na Slatini. Podmladku Rdečega križa čestitamo na tej trdnjavi in lepo uspešno predstavi, katere je poleg mnogih strokov donesla vendarle nekaj prispevkov v ubožni sklad za šolsko deca. — Obisk gostov, ki so tačas nastanjeni v Slatini je 15. t. m. presegel število 600. — Zgradba podaljšane oziroma povečane vodovoda se prične graditi z avgustom. — Nevihla, ki je onid dan, pretlika okolici Rogaska Slatine, je bila po viharjem vetru prenešana drugam. Pri zadeti so kraji med Grobelnim in Šmarjem. Lani so tačas ledeneli v toči vinogradi v Cerovcu in Irju nad Slatino.

DOLNJA LENDAVA. Na lëndavskem skupnem pašniku se je pripetila nesreča. Na bregu poloka Ledave sta se začeli bošati dve kravi. Nagnat pa se je krava posestnika Tola zvrnila na hrbet v globok potok. Ker ni bilo takoj pomoči, se je žival v vodi zadušila. — Seja cestnega odboja je sklicana za ponedeljek 22. t. m. Na dnevnem redu bodo zelo važne zadeve.

Dve stenici kot obratna glavnica

V Bonnu na Nemškem so nedavno prijeli čeden parček, ki je rad udobno potoval in brezplačno živel, kamor je prišel. Mož in žena sta najela sobo v najimnitnejšem hotelu. Drugo jutro, ko je bilo treba plačati račun, pa sta ukazala poklicati hotelirja, ki je iz njihuj ust strahoma izvedel, da jima prenočišče ni vseh, ker sta našla v postelji — dve stenici. Hotelir ni hotel verjeti, toda mož je neženarjen potegnil dve živalici iz skatlice in skušal prepričati lastnika hotela, da bo najbolje, če pozabi na stenice in tudi na to, da je prejšnji dan oddal sobo njemu in ženi. Ko je lastnik hotela videl, da sta mož in žena zelo trdovratna in jima gre samo za to, da ne bi nič plačala za prenočišče, ju je ovadil policiji. In glej, izkazalo se je, da je trik s stenicama njuna specialiteta in da se stenice pojavijo povsod, kjer najameta sobo. Na ta način sta hotela razkričati že vse polno hotelov v

Sir

vse vrste domačega izdelka ter inozemske specialitete dobite po najnižjih cenah pri trvdri JULIJ ZUPAN, LJUBLJANA Sv. Petra cesta št. 35. 8399

Črni, modri in barvasti kamgarn.

Sportni šofri. Svila Krep

Ripe za damske plašče.

LENASI & GERKMAN

LJUBLJANA

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša ljuba CILA, gospa

Lucija Golmajer

danes ob 15. po dolgi in mučni bolezni, previdna s tolažili sv. vere, zatisnila svoje trudne oči.

Pogreb predrage pokojnice bo 20. junija ob 17½ na pokopališču v Radovljico. Sv. maša zadušnica se bo brala dne 27. t. m. ob 6. uri zjutraj v župni cerkvi v Radovljici.

V Radovljici, dne 18. junija 1931.

8455

RODBINA HOMANOVA

Novosti. Najnovejša služinska patetna železna zelo praktična slojliiva postela s tapaciranim madracom. — Prilazna za vsako hišo, hotele, za potujoče osebe in nočne službe. Stane Din 390. — Razpoložljiva poštom in železnico po porzvelju.

Lesena služinska patentna zelo praktična slojliiva postela s tapaciranim madracom. — Stane Din 200.

Poljska palenina postela slojliiva praktična za turiste, vojske in za terjalne kolonije. Stane Din 350.

Liegestuhl praktičan za ležanje in sedenje. Stane Din 150.

Po tem imam čisto čisto perje kg po Din 48. — čisto belo gosje kg po Din 130. — in čisti puh kg po Din 250.

L. BROZOVIC, ZAGREB ulica 62. III.

